PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 3
БЕРЕЗЕНЬ
1985

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

Рік XXVI БЕРЕЗЕНЬ 1985 Ч. 3

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 3 MARCH, 1985 VOL. XXXI

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$12.00
Передплата до інших країн	12.00
Поодиноке число	1.20

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$12.00
Subscription in other countries	12.00
Single copy	1.20

Address:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

В ЦЬОМУ ЧИСЛІЇ

Ольга Марунич — Прометей ... 1
В. Єрмоленко — Духовий процес творчости Тараса Г. Шевченка ... 1
— Упок. Блаженніший Митрополит Андрей ... 3
С. Стечишин — 25 років плодовитої праці „Променя" 7
Уляна Пелех — Дзвін тривоги щодо мови і наша реакція ... 8
Висловлювання про значення рідної мови ... 8
Т. Г. — Розмови бабуні з внуками ... 9
З ювілейних побажань журналу ... 10
В. Юрченко — Творчий дарунок ... 11
Helen Raycheba — Update on the Canadian Charter of Rights and Freedom ... 15
Helen Raycheba — An Open Letter ... 17
Нашим дітям ... 18
К. Лабюк і В. Стеранка — Провінційний З'їзд в Саскачевані ... 19
Громадська хроніка ... 21
Квіти незабутнім ... 25
Річні звіти ... 27
С. Кульба — Довкола дому ... 30
І. Вахна — Українська вишивка ... 30
Ювілейна кампанія журналу ... 31
Ювілейний фонд „Променя" ... 32

НА ОБКЛАДИНЦІ — Автопортрет Тараса Шевченка

Ukrainian Daughters Cook Book

Ukrainian Daughters' Cookbook compiled by Ukrainian Orthodox Women's Association of Regina.

Traditional & favorite recipes.
Beautiful nine colorful pages.

Send cheque of $9.95 + $1.50 for postage and handling to:

Ukrainian Women's Association
1920 Toronto St.
Regina, Sask.
Canada S4P 1M8

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже четверте видання про вишивки і стіби англійською мовою. Багато ілюстровано, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторінок друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $12.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Духовий процес творчости Т. Г. Шевченка

У 170-ті роковини народження Тараса Г. Шевченка ми маємо вже досить замітні вклади в історію української літератури про життя і творчість нашого Кобзаря. Велич Шевченка безсумнівна, але спадщина його недостатньо передана українському народові й іншим народам світу. Причин на то було досить багато. Творчість Шевченка до цього часу розглядалася в двох напрямках: філологічному і політичному. Філологи досліджували і досліджують зараз мову творів Шевченка, їхню стилістику, ритміку, композицію і все інше, що відноситься до теоретико-літературного аспекту.

Політичний — інтерпретує твори Шевченка під кутом різних політичних поглядів інтерпретаторів. Але дуже мало хто досліджує духа Шевченка за психологічними принципами. В Шевченкові ми бачимо виразне втілення і душі нашого народу і Духа нашої Нації, бо його твори віддзеркалюють духовість, яка є питома нашому мистецтву і нашій літературі. Багато і часто говориться про дух, який

протиставлять матерії, про духовість, боротьбу духа і матерії. Часто чуємо вирази: — „дух животворить, дух сильніший за матерію, тіло немічне, сильні духом, незламний дух і т. п." В чому ж полягає духовість, яку ми протиставимо матеріялізмові? Відповідь на це дають релігії, а особливо християнська релігія. Християнство дало тим, що „мають вуха", все, що можна пізнати з духовости.

Для того, щоб зрозуміти те чого вчить нас релігійна мудрість, треба дійсно мати і духові очі, і духові вуха. Як спортсмен вправляє певні м'язи свого тіла, так і учень духовости має вправляти свої духові органи. „Ум гостри, насталюй волю" казав І. Франко. Треба розвинути в собі ті духові сили ,які в людині є, як малий натяк на „образ і подобіє Боже". Одні розвивають в собі духові здібности шляхом впертої аскези, святого життя і сталого контакту шляхом молитви з Богом. Але є люди, яким Бог посилає ці здібности спонтанно. Те, що кожен може досягти роками вправ і самовиховання, їм дається, як неоцінений дар з неба. У Шевченка ми бачимо якраз цю посвяченість з неба і недармо казала княжна Варвара Репніна, що муза Шевченка „не земна, а небесна, крилата і чудова, як перемога".

В його творах ми постійно зустрічаємо, як він по власному надхненню виявляє цю свою посвяченість у духові науки і вміння користатися методами для розвинення в собі духових здібностей — тобто вміння розуміти символи, алеґорії, притчі, байки — тієї крип-

---

Ольга Маруныч

ПРОМЕТЕЙ

Не малюйте Шевченка плебеєм,
У кріпацькій пошарпаній свиті —
Я в нім бачу лице Прометея,
В одежі із сонця відлитій.

Лиш володаря дум України,
Що піднісся на грані столітні,
Щоб сіяти правду невпинно,
Щоб вогнем у віках променіти!

Не малюйте Шевченка солдатом,
Не малюйте на зло клятій долі:
Мій Шевченко завжди був крилатим,
Мій Шевченко завжди був на волі!

Не малюйте поета в печалі,
Бо він — світоч і щастя народу,
Став пісок золотим в Кос-Аралі,
Де ступав він у роки негоди.

Вороги почорніли від гніву,
Як побачили правду безкраю:
Всенародній сіяч оре ниву
Для свободи й добра урожаю...

І тепер наш Тарас — в кожній хаті,
З нами словом живим розмовляє.
Є в Шевченка народження дата,
Дати смерти в Шевченка — немає!

тографії („таємного письма"), якою користувалися древні вчені спіритуалісти. І це не диво. Шевченко походить кров від крови і кість від кости з нашого народу. Тато, син безмежних степів України, а мама з Бойків з крови Карпатських верховинців. Він мав з природи цю здібність у душі. Бо де-ж, як не в українського народу заховалося це вміле користування символами. Майже кожна наша пісня починається з символу — як передмовою, що вводить слухачів у певний настрій і дає зрозуміти про що йтиме мова:

„Стелися барвінку низенько,
Присунься козаче близенько..."
(любовна пригода)

"Ой що ж бо то та й за ворон,
Що над морем кряче..."
(трагічна подія)

„Чорна хмара з-за Лиману..."
(про війну) і т. п.

„... кричать сови, спить діброва...
Де ж Катрусю пригорнула?
Чи в лісі, чи в хаті?
(„Причинна")

„Совині очі не добре проти ночі" говорить народня символістична мудрість. І цей вислів і той у „Причинні" відразу вводить нас у настрій Катерини, що йде шукати шлях у Московщину і дає передчуття трагічної розв'язки цієї поеми.

Образ хмари у Шевченка визначає військо чи ворожу навалу і зв'язане з ними — лихоліття:

Встає хмара з-за Лиману,
А другая з поля.
Зажурилась Україна
Така її доля.

або

Виростають нехрещені
Козацькії діти,
Кохаються невінчані,
Без попа ховають,
Запродана жидам віра
В церкву не пускають...

Образ дійсно пророчий і може бути віднесений як до часів з-перед Хмельниччини, так і до сучасного „Совєтського раю" в Україні. В деяких поемах Т. Шевченка як „Іван Підкова" — хмара не являється образом поразки, але виявляє також передбоєвий настрій:

Чорна хмара з-за Лиману
Небо, сонце криє...
... Висипали запорожці
Лиман човни вкрили...

Другим символом в піснях Шевченка є зозуля та чайка. Символ бездомности, безпритульности, самотности:

В Путівлі граді вранці — рано
Співає — плаче Ярославна,
Як та зозуленька кує,
Словами жалю додає.
„Полечу, — каже, — зигзицею,
Тією чайкою — вдовицею.

або

„Ой біда чайці небозі"

або

Закувала зозуленька
В зеленому гаї;
Заплакала дівчинонька —
Дружини немає.

Ще характерним символом у Шевченка є тополя, хоч в українській народній символіці з'явилась вона порівнююче пізно — десь у XVIII віці. Шевченко в своїх творах цим образом користується для виявлення самітности:: покинутої дівчини, одинокої вдови тощо:

У тумані на могилі,
Як тополя, похилилась
Молодиця молодая.
(„Наймичка")

Так само у вірші „Тополя" цей образ поданий так:

„Одна — одна, як сирота
На чужині гине!

або знову в „Черниця Мар'яна"

— Вітер в гаї нагинає
Лозу і тополю...

або

Коло гаю, в чистім полі,
На самій могилі,
Дві тополі високії
Одна одну хилить...

Тут образ двох дівчат, яких обох злегковажив козак. Той самий образ бачимо й у вірші:

УПОКОЇВСЯ БЛАЖЕННІШИЙ МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ

Ділимося сумною вісткою, що в суботу 2 лютого 1985 р., в лікарні Ст. Боніфас у Вінніпезі, упокоївся в Бозі Первоієрарх Української Греко-Православної Церкви в Канаді й Української Православної Церкви (Автокефальної) в Австралії

ЙОГО БЛАЖЕНСТВО
БЛАЖЕННІШИЙ АНДРЕЙ
Митрополит Вінніпегу й всієї Канади,
проживши 87 років.

Митрополит АНДРЕЙ, в мирі Григорій Метюк, народився 3 січня 1898, в селі Теребіні, Грубешівського повіту на Холмщині. Він був сином Григорія Метюка і Юлії з дому Абрам.

Григорій Метюк початкову освіту здобув у рідному селі, а середню — у Віленській Духовній Семінарії. Науковий ступінь магістра богословія Він здобув у Варшавському Богословському Факультеті. Священичі свячення Він прийняв з рук Митрополита Діонисія у вересні 1924 року. Від 1924 до 1941 року Він був священиком Холмсько-Підляської Єпархії, настоятелем Успінського Собору в Грубешові, деканом Грубешівської округи та законовчителем Грубешівської гімназії. В роках 1945 - 48 о. Григорій перебував у Швайцарії. Року 1948 Він переселився до Канади і став настоятелем Собору Св. Покрови у Вінніпезі. За час свого перебування у Вінніпезі, о. Григорій Метюк був професором Колегії Св. Андрея, та членом Консисторії УГПЦеркви в Канаді.

1958 р. Митрополит Іларіон поблагословив о. Григорія — тоді вже митрата — на становище Адміністратора Західньої Єпархії з осідком в Едмонтоні, а 5 липня 1959 р. Його було рукоположено в сан Єпископа. До сану Ерхиєпископа Він був повищений у травні 1965 р., а в липні 1975 р. Архиєпископ Андрей був поставлений на Первоєрарший Престіл УГПЦеркви в Канаді й підвищений до сану Митрополита. На цьому становищі Він був до свого упокоєння в суботу 2 лютого ц. р. За той час Митр. Андрей був також Канцлером Колегії Св. Андрея у Вінніпезі.

Григорій Метюк, пізніше священик, Архи-.пископ і Митрополит, був одружений з Людмилою Степанівною, яка упокоїлася в Бозі в січні 1944 р. У них була одна донька Ліда, в одруженні Шульгин, яка тепер проживає в Оттаві.

Вічна Йому пам'ять!

Не тополю високую
Вітер нагинає —
Дівчинонька одинока
Долю зневажає.

Таких нововведених Шевченком образів в українську символіку зустрічаємо в „КОБЗАРІ" дуже багато. Поетом дуже часто використовується народна і тваринна символіка. Нічні птахи: пугач, сова, сич є здебільшого віступами недоброго:

Ой, заплакав сивий пугач
В степу на могилі,
Зажурились чумаченьки
Тяжко зажурились:
(„Хустина")

або

...Як у полі на могилі
Вовкулак ночує,
А сич в лісі та на стрісі
Недолю віщує.
(„Княжна")

Ціла поема „СОВА" у Шевченка пересякнена сумним настроєм і самий заголовок уже „не добре" віщує. Веселі і життерадісні образи: — барвінок, ромен, калина. Сумні або чарівні: Осика, верба; чи знову — сили й здо-

ров'я, як дуб стало вживаються поетом у їх народнім прадавнім значенні:

Росте в полі на могилі
Осика заклята;
Отам відьма похована, —
Хрестіться, дівчата!
(„Відьма" або „Осика")

Кожен знає з народнього фолкльору, що Юда повісився на осиці й тому її сріблясте листя й досі тремтить від жаху перед спогадом про цей найгірший злочин-зраду. Тому й зветься осика „заклятим деревом".

На городі коло броду
Барвінок не сходить,
Чомусь дівчина до броду
По воду не ходить.

Барвінок є символом шлюбу, бо часто вживають вінець з барвінку замість металевого вінця. Коли з барвінком зле, то і будуче неясне. Так само калина є доброю ознакою, якщо вона цвіте і розцвітає; і злим, якщо сохне і в'яне:

Зацвіла в долині
Червона калина,
Ніби засміялась
Дівчина — дитина.

...Не прийнялись три ясени,
Тополя всихала,
Повсихали три явори,
Калина зів'яла...
Не вертаються три брати...

Крім того Шевченко часто вживає в образі хлопця — козака дуб, ясень, явір, ромен;

Ой, у полі ромен цвіте,
Долиною козак іде...

Варто також згадати образ гусей, який в народній символіці є завжди символом балаканини, наклепів, обмов:

Ой, крикнули сірі гуси,
В яру на ставу;
Стала слава на все село,
На тую вдову.
Не так слава, не так слава,
Як той поговір...

Нераз Шевченко вживає в своїх творах образ орла — царя птахів, для образу славного отамана героя:

Літа орел, літа сизий
Попід небесами, —
Гуля Максим, гуля батько
Степами, лісами.
Ой, літає орел сизий
А за ним орлята.

Прикладів образів — символів у творах Шевченка можна знайти безліч, всіх їх тяжко навести, але це показує на вміння Шевченка мислити образами, що є ознакою атавістичною, тобто Богом даної посвяченості. До того Шевченко, як маляр дуже легко сприймав ці образи — думку і тому його вірші наче живі стають перед нашими очима. Крім того Шевченко міг мислити в снах образами — символами. Це є одним із результатів духових вправ вміти затримувати певну свідомість під час сну. Матеріялістичні науки ще не знайшли задовольняючої відповіді на те, що є сон, хоч і вміють викликати, завдяки анестетичним ліком, штучний сон. Вживається також гіпноз в офіційній медицині, але й це явище невистачає для того, щоб з'ясувати свідомість у сні. Лише дуже духово вправлені окремі особи можуть заховати у сні таку-ж свідомість, як і на яву і їм не заважає добре відсвіжитися здоровим сном. Шевченко в поемі „Сон" пише:

Отакий то на чужині
Сон мені приснився,
Ніби знову я на волю,
На світ народився.

Чи дійсно Шевченко бачив у сні те, що описує у своїх „Снах", але вже самий факт, що він свої серйозні й глибоко-мудрі твори залюбки називає „Снами", наводить на думку, що він мав і цю здібність у стані сну свідомо сприймати образи.

У сні Шевченко бачить чарівні пейзажі України, її „гори високії, не так і високі, як хороші, хороші", бачить Переяслав і Тахтемирів, і діда, який „сидить і дивиться, і дума". І разом з ідилічним пейзажем в сні не покидає Шевченка думка про те, як...

Котилися
І наші козачі
Дурні голови за правду
За Віру Христову....
(„Сон")

бачить селянку кріпачку що:

На панщині пшеницю жала;
Втомилася; не спочивать
Пішла в снопи — пошкандибала
Івана сина годувать.
...І сниться їй: той син Іван...

уже не панський, а на волі, і на своїм веселім полі... Глибокого духового змісту, пророчого передбачення та гострого протесту є той Сон:

Той сон же, сон, на прочуд дивний,
Мені приснився...
Отаке то
Приснилося диво!
Чудне якесь!...
(„Сон")

Гнів не покидає Шевченка у цьому сні на тих, хто „Рідний край так любить, так за ним уболіває, та так з нього сердешного кров, як воду точить!" і на тих, що мовчать собі й кажуть: „може так і треба". В сні Шевченко набирає нові сили для протесту ще й досі нездійсненої кари, коли **„Вражою злою кров'ю волю окропіте!"** Так само у сні поет бачить минуле України, бачить персональне щастя, яке так і не здійснилося:

Присняться діточки мені,
Веселая приснiться мати,
Давнє — колишній та ясний
Приснiться сон мені... і ти!

Другою дуже к о р и с н о ю і необхідною вправою є так звана МЕДИТАЦІЯ, тобто гостра концентрація думки на однім. Шевченко мав і цю здібність і то розвинену у високій мірі. Це помітно в його і малярських творах і в писаннях. Як маляр, Шевченко умів зосередити свою увагу чи на портреті, чи на пейзажі. Його твори дають відчути свою внутрішню якість, відкривають душу. Вони не лише майстерно намальовані, а й глибоко продумані (як наприклад взяти портрет княгині Кекуатової чи князя Репніна або його пейзаж „Церква в Суботові"). Те саме бачимо і в писаннях особливо в уступах до більших поем. Медитація особливо цінна, коли людина в повнім душевнім спокої міркує про „бренність" і перехідовість усього в житті, порівнює розквіт і зів'яння квітки, схід сонця та схід місяця, що викликає певне почуття. В творах Шевченка передача цих відчувань майстерно виявлено наприклад „Причинна":

Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива...

в описі природи бачимо зловісні елементи, що вводять читача в трагічну баладу:

І блідий місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав, —
Неначе човен в синім морі,
То виринав, то потопав.

Тут бачимо медитацію сполучену з символікою. Опис природи наводить Шевченка маляра на думку про людські переживання і як у народних піснях подає настрій змісту баляди. Багато поем і більших творів Шевченка починається з символічних образів, які свідомо чи з інтуіції переведено з усіма вимогами духових вправ. Вступ до „ІВАН ПІДКОВА" є виразно медитацією про минуле і сучасне:

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — запорожці
Вміли панувати!

Панували добували
І славу і волю, —
Минулося: осталося
Могили по полю!...
А внук косу несе в росу.

Ця медитація викликає яскравий образ козацького морського походу. Не є важливим чи Іван Підкова ходив морем на турків, чи ні. Це справа істориків, а Шевченко дає нам картину, яку бачить духовим оком і передає душевний настрій, як козаків, так і їх отамана. Вступ до „Гайдамаків" є також медитація проведена, так би мовити за всіма приписами духових наук:

Все йде, все минає — і краю немає...
Куди ж воно ділось, відкіля взялось
І дурень, і мудрий нічого не знає.
Живе... умирає... Одно зацвіло,
А друге зав'яло, навіки зав'яло
І листя пожовкле вітри рознесли.
А сонечко встане, як перше вставало;
І зорі червоні, як перше плили,
Попливуть і потім; і ти білолиций
По синьому небу вийдеш погулять...

Це роздумування про ріст, розквіт, схід сонця і його захід, занепад, схід місяця дає змогу прозирнути в душу почуттів, імпульси живих чи давно вмерлих. І таке роздумування приводить Шевченка до видіння:

Отак, сидя кінець стола,
Міркую, гадаю:...
Кого проситъ? Хто поведе?...
А тим часім
Пишними рядами
Виступають отамани,
Сотники з панами,

І гетьмани, — всі в золоті.
У мою хатину
Прийшли, сіли коло мене,
І про Україну
Розмовляють, розказують:
Як Січ будували,
Як козаки на байдаках
Пороги минали,
як гуляли по синьому,
грілися в Скутарі...

І далі йдуть потрясаючі образи — яскраві, повні життя і може не історичної, але імагінативної правди. Серед наших сучасних письменників таке бачимо у Юрія Липи, коли він писав свої „Козаки в Московії". Сильна медитація є в початку „До Основ'яненка":

Б'ють пороги; місяць сходить,
Як і перше сходив...
Нема Січи, пропав і той
Хто всім верховодив.

Тут бачимо виразний настрій минулости, смерти, який викликає схід місяця.

На тім степу скрізь могили
Стоять та сумують;
Питаються у буйного:
„Де наші панують?
Де панують, бенкетують?
Де ви забарились?
Вернітеся!...
...„Не вернуться!"
Загуло сказало
Синє море:...

Безнадійність і сум просякають весь вірш і вириваеться благання:

„Утни батьку, щоб нехотя
На ввесь світ почули,
Що діялось в Україні..."

Те саме бачимо у вірші „Чигирин", у вступі до „Навільника". Поет завдяки інтуіції проводить високе міркування про кров:

Я посію мої сльози
Мої щирі сльози.
Може, зійдуть і виростуть
Ножі обоюдні,
Розпанахають погане,
Гниле серце, трудне,
І вицідять сукровату,
І наллють живої
Козацької тії крови,
Чистої, святої.

Тут людська кров забруднена пристрастями стає чистою, як безпристрастний пурпуровий сік троянди під впливом сонця і сльози стають не ознакою, а живучою водою, що кличе до геройства і перемоги. Також цікавими є мотта, які бере Шевченко з Святого Письма для своїх поем ,як наприклад: „СОН" (У всякого своя доля) „Дух правди, що Його світ прийняти не може, бо не бачить Його, та не знає Його" (Євангг. від св. Іоана глава XIV, сторінка 17), або до поеми „Великий льох": „Ти нас нашим сусідам віддав на зневагу, на наругу та посміх для наших околиць, Ти нас учинив за прислів'я поганам, і головою хитають народи на нас"... (Книга псалмів 43, 14-15). Так само і до „Кавказа", „Посланія", або „Неофітів": „Так говорить Господь: Бережіть правосуддя й чиніть справедливість, бо незабаром прийде спасіння Моє, і появиться правда Моя." (Книга пророка Ісаї 56, стор. 1). Варто лише пригадати кінець цієї потрясаючої поеми, щоб зрозуміти всю продуманість у виборі цього мотта:

І ти осталася одна
На березі. І ти дивилась,
Круги широкії над ним,
Над сином праведним твоїм!
...І помолилась в перший раз
За нас Розп'ятому.
І спас
Тебе розп'ятий Син Марії,
І ти слова Його живії
В живую душу прийняла.

Перші християни безстрашно йшли на муки, бо дійсно знали, що „Наблизилося спасіння моє". Це, видно знав і Шевченко. Шевченко, як бачимо в формі медитації, свідомо чи „з Божої ласки", досягнув великого вдосконалення. Досить згадати цілу низку його переспівів чи „подражаній" псалмам, які безсумніву були темами його глибоких роздумувань. Видно, що не лише в дитинстві в бур'яні Шевченко списував Сковороду або „Три Царіє со дари", але й пізніше, а особливо в неволі, в солдатчині (1847 року), коли він мав до читання лише Біблію. Не можна не згадати ще о д н о г о передсмертного вірша Шевченка, в якім він передбачує свою передчасну смерть.

Передчуття власної смерти чи когось із близьких є одною з ознак високорозвиненої духовости. Сковорода незадовго до своєї смерти викопав собі могилу. Шевченко в своїм зверненні до музи виразно каже:

...Та заходиться рештувать
Вози в далекую дорогу?
На той світ, друже мій, до Бога
Почимчикуєм спочивать...

Вірш цей був написаний 14-го лютого за старим календарем, а помер поет 26 лютого (10 березня), тобто за яких пару тижнів до смерти. Це є нормальний час, коли духово розвинена людина має подібні передчуття. Помимо того, що в цім вірші Шевченко подає клясичні образи того світу (Харон, Парка-Прялка, Лета бездомна і каламутна, Флегетон, Стикс (ми натрапляємо на те, що в духових науках зветься „побудування хати", яке відбуває душа людини після очищення в чистилищі.

По над самим Флегетоном,
Або над Стиксом, у раю,
Неначе над Дніпром широким,
В гаю, предвічному гаю,
Поставлю хаточку, садочок
Кругом хатини насаджу . . .

Це наводить на думку, що Шевченко, крім своєї християнської едукації, мав знання з теософської філософії. Це і не дивно, бо Кирило-Методієвські братчики були всі дуже високо духово розвинені. Отже, беручи до уваги лише ті твори Шевченка, які знаходяться у "КОБЗАРІ", можемо вивести з них ряд ознак "екзотеричности" нашого найбільшого поета. В образах-символах ми бачимо його вміння мислити образами і глибоке розуміння того, що в науці звуть криптографією або гієрогліфікою, (письмо умовними знаками) — все це є ознаки високої "посвяченості", дуже розвиненої вправної духовости.

Лютий 1984 року
Міннеаполіс, Мінесота

Валентина Єрмоленко

С. Стечишин

25 РОКІВ ПЛОДОВИТОЇ ПРАЦІ „ПРОМЕНЯ"

Цього року відзначуємо 25-ліття існування журналу „Променя", пресового органу Союзу Українок Канади. Преса — друковане слово це могутня сила в житті народу, без якої годі уявити собі поступ суспільства. На протязі існування українського народу преса відіграла велику ролю в різних громадських і політичних починах.

В житті кожної масової організації виникає необхідна потреба свого друкованого слова, щоб за його допомогою об'єднувати членство, ширити національні гасла, вносити нові ідеї, виробляти здорові погляди, обмінюватися думками, приєднувати членство до праці. Цю потребу друкованого слова зрозуміла перша в Канаді жіноча краєва організація Союз Українок Канади, яка, оформившися 1926 року, започаткувала "Жіночу Сторінку" в "Українському Голосі" на початку 1927 року.

Жіноча сторінка Союзу служила важливим чинником у різних ділянках життя української жінки, даючи провід і пораду різноманітною тематикою, засівала здорове зерно в громадську ниву, ширила національну свідомість, формувала духове обличчя української жінки. Зміст матеріялів включав редакційну на тему дня, відомості з Централі, вказівки до праці у відділах, звіти відділів, виховні і господарські поради. Ця сторінка проіснувала 33 роки і виховала цілу генерацію національно свідомих українок.

Із зростом організації Союз Українок приступив до видання власного журналу „Промінь" 1960 року. В скорому часі „Промінь" здобув собі добру марку не тільки серед членства Союзу Українок Канади, але й ширшого кола читачів поза жіночу організацію. Це видання збагачує наше життя.

„Промінь" унапрямлює активність у відділах, насвітлює і популяризує важливі справи українського життя, подає цікаві статті на різні теми, поміщує звіти діяльности відділів. Для майбутнього історика нашого життя ті звіти стануть першоджерельним матеріялом про характер громадської праці нашого віку. Тому звіти відділів мають особливу вартість для історії.

25 років не є аж таким дуже довгим періодом для видавництва, але порівнюючи з життям людини, то це велике число років. Це добра третина життя пересічної людини, відданій писаній праці, що мусіла бути виконана на час, щоб журнал появився на пору кожного місяця.

Редакторці Наталі Когуській, редакційній колегії, дописувачам, бажаємо доброго здоров'я і многих літ.

Уляна Пелех

Дзвін тривоги щодо мови і наша реакція

Мовне питання у нас — це наше "бути — чи не бути". Царські "укази" намагалися припинити розвиток мови, вказати на її нижчість, ізолювати її творчі сили від культурного процесу. У висліді того Росія бажала довести до занепаду нашої мови, бо ж коли мова перестає бути творчою, вона переходить у стан нижчости, вона вмирає. Тепер нелюдських указів нема. Мова впливає на почуття інтелектуальної неповноцінности, коли її нема в усіх сферах культурного життя. Тому й наша молодь користується мовою довкілля, бо не всі ми дбаємо про те, щоб українська мова жила у всіх сферах нашого життя.

Чому ж так не є? Проаналізуймо причини. Але ґенеза тих прчин надто складна, щоб її міг правильно розуміти загал громадянства.

Теоретики розрізняють подвійну ролю мови в народі: на зовнішньому відтинку, коли мова репрезентує народ на всіх ділянках культури нації (дипломатія, наука, торгівля, література, судівництво, уряди тощо) і мова внутрішня, якою людина мислить, молиться, висловлює свої почуття і думки. Внутрішня мова "завойовує дійсність", бо людина засвоюючи слова для своєї думки, виробляє мовні рефлекси, набуває звички, автоматизує свою мову, а мережою численних зв'язків із світом формує свою психіку. Тому мова серед усіх факторів, які вирішують про національність людини, відограє найбільшу ролю. Бо "мова народу — народ", як висловився Олекса Тихий. Отже перший висновок — хай наша мова буде живою у: хаті, в школі, в церкві в організаціях, в науці, в товариському житті, мовою наших журналістів, публічних виступів тощо. Ми не можемо здобути місця нашій мові на зовнішньому відтинку, але життя внутрішньої мови — це вповні залежить від нас.

Як працювати над розвитком мови? Він починається з народження дитини, починається з колисанки, яку мати співає немовляткові, з її звертань до дитини. Після, поетичні вислови торкають струни душі дитини, засівають зерна безцінного духового багатства народу. Дитина під впливом краси слова, пісні стає чутливою на її звук, зміст, а згодом особливість рідного слова стимулюватиме вияви активної діяльности — гру, спілкування з природою, творчість дитини, її духові потреби на базі рідної культури.

(Продовження буде)

ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПРО ЗНАЧЕННЯ РІДНОЇ МОВИ ДЛЯ ДУХОВОСТИ НАРОДУ І ОКРЕМОЇ ЛЮДИНИ

Державний кордон роз'єднує людей, але ще більш роз'єднують їх мови. Мову народові дано на віки вічні, її неможливо ні змінити, ні скасувати. **Расул Гамзатов** (аварський поет).

Мова — вислід колективної творчости і довголітнього розвитку. Через неї дитина перестрибує тисячоліття.

Норберт Віннер: "Кібернетика і суспільство".

Хай інша мова іншим гоїть рани,
Я буду тільки рідною співать,
І якщо завтра в нас її не стане,
То я сьогодні смерть ладен прийнять

В душі моїй пекучий біль за неї
Хай кажуть, що вона не голосна
І не звучить з трибуни Асамблеї,
Зате звучить у нас в серцях вона.

Расул Гамзатов (переклав з аварської)

У Колумбійському університеті в Нью-Йорку професор Маріо Пей провадив курс, що включав 30 мов. У світі він нараховує 2,796 живих мов. Сам М. Пей знає близько сотні мов. Він твердить, що народи світу не приймають і не приймуть за свою ні однієї з колоніяльних мов, як от англійської, французької, російської, еспанської. Інтернаціоналізація однієї із колоніяльних потуг тільки призвели б кожну з тих мов до стандаризації і примітивізації та упадку. Такою інтернаціональною мовою не було б можливим створити великі твори літератури і думки.

Такий занепад і склероза охопила була Римську імперію через централізацію і нівеляцію культур і мов. В есеї "Одність і різноманітність Европи" Ортеґа і Ґассет писав:

"Дивне явище поширилось тоді — людина стала однородна і дурна. Людські голови залишились без ужитку. Єдиною державною мовою для всіх народів була так звана "вульгарна латинь". Це було спрощення і збіднення латинської мови. Вулична примітивна мо-

ва. Пуста хлоп'яча мова, що діє навпомацки, бездушна, позбавлена і світла. Слова нагадували старі монети, брудні й дешеві".

(За статтею "Одна мова проти 2,796 мов" Юр Л., "Листи до Приятелів, книжка 1-2, 1965).

"Всяка денаціоналізація сходить на ослаблення енергії думки, на гидкість занепаду, неморальність і спідлення".

(Філолог і філософ Олександер Потебня у відповідь на заборону української мови 1876 р.).

Десятьма мовами пишуть дагестанці свої твори, десятьма вони їх видають. Але що ж у такому разі роблять ті, що пишуть десятою? І що це за мова?

Десятою мовою пишуть ті, що встигли забути свою рідну мову — чи то буде аварська, лакська, чи татарська, — але ще не встигли опанувати чужої мови. Вони опинилися ні тут, ні там.

Так, я ворог десятої мови. Мова має бути стародавня, тисячолітня, тільки тоді вона придатна в діло.

Мова звичайно, змінюється, я цього не заперечуватиму. Адже листя дерева теж змінюється щороку, одне відживає й падає, а інше виростає на його місці. Та саме дерево залишається. Воно стає дедалі пишніше, гіллястіше. На ньому, кінець кінцем, виростають плоди.

Расул Гамзатов (переклад з аварської).

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Розмови бабуні з внуками

Добра, тобто справжня людина виносить добро із доброго скарбу серця.
(Григорій Сковорода)

Кілька порад, як стати багатим. Колись моя бабуня сказала мені, що вона дуже багата. Я, бувши юначкою, дивувалася, бо знала, що бабуся не мала ані самоцвітів, ні золота, ні конта в банку. Жила з нами й ми — діти дуже її любили, бо розповідала нам багато казок та різних історій з життя. Питаю раз бабуню що то за багатство, а вона:

— Це моє минуле, дитино, воно для мене є великим скарбом, бо спомини про всіх добрих людей, яких я зустріла в житті, події, усі незабутні хвилини, пов'язані з ними — це моє багатство, яке дає мені тепер на старість радість життя.

— То розкажіть, бабуню, про тих людей і про ті щасливі хвилини! — просили ми з братом.

У бабусі засвітилися очі й вона почала:

— Як і тепер, так і колись я любила перебувати з дітьми. Мала серед них своїх вірних приятелів. Любила дивитися на них, як вони уважно слухали моїх розповідей, як запалювалися наслідувати геройські вчинки дітей про яких я розповідала. І скажу вам, діти, що не тільки в книжках, але й в житті діти є часто героями. Ось послухайте про геройство моїх сусідів Василька і Таню. Вони врятували свого трилітнього братика з пожару. Василькові було сім, а Тані п'ять років тоді. Боже! що тоді робилося на вулиці, коли повернулися їхні батьки з міста! А ви дивуєтеся, що живу споминами, що моє життя було гарне!

— А що потім сталося з Васильком і Танею? — хотіли ми знати.

— Таке питаєш, дитино, — дивувалася бабуня. — Ті діти вже тоді були дорослими, не літами, але серцем і душею. Василько став дитячим, славним на всю область, лікарем, а Таня вчителькою. Їх знали, їх любили, бо вони були духом багаті. Багатьом — багатьом людям вони допомогли, дали їм щось хороше і дороге для життя.

— Кажіть ще про когось! — просили ми далі.

— Одного разу в дитинстві і я була геройкою, — усміхнулася бабуся. — Десь були поїхали всі дорослі. Мені було, мабуть, шість років, а молодшій від мене Марті, моїй сестрі — три рочки. Я читала книжку, а Мартуня за той час драбиною вилізла на дах хати. Коли вона заверещала зі страху, а я за хвилину опинилася побіч неї на даху, то ми плакали обидві може з годину там, поки не приїхали мама, тато й не здійняли нас.

— А, бабусю, — питав Євгенко, мій брат, — чому ви кажете, що ваше життя було прекрасне. Як ви жили, що його так радісно згадуєте?

— Бачите, любі, що мама й тато ваші дбають про мене, вони й люблять мене. Бо і я жила для них, все віддала своїм дітям — вашим мамі й тіткам, і дядькам. Не жаліла ні ча-

су, ні сили, працювала, щоб дати їм освіту, щоб вони мали добрий приклад і наповняли свої серця гарними почуваннями. Діти це оцінюють. Любов найкраща, могутня вихователька. І ви пам'ятайте! Коли хочете, щоб вас любили, давайте іншим свою любов. Тільки любляча людина стає справжньою людиною — здоровою, моральною, чесною, щирою, щедрою. Люблячи, можемо ділитися силами своєї душі з іншими, обдаровуємо їх чимсь хорошим і добрим.

**
*

Ці розповіді моєї бабуні не тільки в'яжуть мене міцними вузлами з моїм дитинством, але й часто допомагають у моєму житті; бо коли часами увагою до потреб інших занедбувала себе саму, і коли здавалося мені, що і Сковорода і моя бабуся помиляються, тоді пригадувала ці розмови з бабцею про її багатство і радість життя у старому віці й радість моя поверталася до мене.

Слухаючи й читаючи кожного дня про ваших численних ворогів, діти, шукаю за рецептою, щоб вам її подати. А її не треба шукати, вона відома, завжди та сама — за юнацтва наших бабусь, наших мамів, за моїх юнацьких років. Як жити? Нам каже про це Христос і всі такі поети й письменники, як Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка та багато інших. Ось як про це написав Франко у поезії: **"Не забудь, не забудь":**

Не забудь, не забудь
Юних днів, днів весни,
Путь життя, темну путь
Проясняють вони.

Злотих снів, тихих втіх
Щирих слів і любви,
Чистих поривів всіх
Не встидайсь, не губи!

Лиш хто любить, терпить,
В кім кров живо кипить,
В кім надія ще лік,
Кого бій ще манить,
Людське горе смутить,
А добро веселить,
Той цілий чоловік.

Т. Г.

З ЮВІЛЕЙНИХ ПОБАЖАНЬ ЖУРНАЛУ

Шановна Редакціє журналу „Промінь"!

Цього року на Свят Вечір Різдва Христового ми з родиною колядували між собою на журнал „Промінь" в році його ювілею з нагоди його 25-ліття.

Посилаю цю коляду — $50.00, вітаю і бажаю дальших успіхів.

Кожного року відколи ми Канаді, в нашій хаті свята Різдвяні, Великодні святкуємо так як було в рідному краю, тільки з поліпшенням. Так і цього року на Святий Вечір я мала на столі колач, пшеницю у вазі і головку часнику, в тім Трійця. Потім 12 страв. В нас три колачі вживали тільки на парастас. В звичаях бувають малі відмінности.

Аанастасія Погранична,
Ніягара Фалс, Онт.

— — — — —

Шановне Видавництво „Променя"!

Висилаю Вам передплату і скромний пресовий фонд на журнал. Бажаю Вам у ювілейнім році „Променя" багато успіхів і здоров'я та всього добра на майбутнє.

Пелагія Димчук

Вельмишановна редакціє „Променя"!

З нагоди 25-літнього ювілею журнала „Промінь" засилаю найщиріші побажання всім його співпрацівникам, щасти вам Боже всяким добром в наступившому новому році.

Пересилаю чек на $37.00 — $12.00 передплата за 1985 р. за журнал, а $25.00 на Ювілейний фонд.

Надія Сміюха,
Портедж ля Прері, Ман.

— — — — —

Шановна Редакціє!

З нагоди 25-літнього ювілею журналу „Промінь" засилємо Вам наші найщиріші побажання добрих успіхів, міцного здоров'я, багато сил у Вашій корисній праці для нашого народу.

Засилаємо 25 долярів на ювілейний фонд і 5 долярів на пресовий фонд.

Зичливі Вам

Маріян і Текля Панчишин,
Едмонтон

Валентина Юрченко

Творчий дарунок

(„Завойовники прерій" Яра Славутича, третє доповнене видання, Едмонтон, 1984)

На відзначення 85-річчя української літератури в Канаді (1898 — 1983), що її початки поклали перші українські емігранти, за допомогою Фундації ім. Тараса Шевченка у Вінніпеґу видавництво „Славута" випустило в світ вже третє видання збірки поезій Яра Славутича „Завойовники прерій". Нове, третє видання, порівняно з двома попередніми (1968 і 1974 рр.), значно доповнене та супроводжується англійськими перекладами Р. Г. Моррісона, З. Оріони та Ореста Татчина і французькими Рене К. дюҐара. Збірка містить 53 твори, в тому числі три баляди, сім сонетів, поему „Скарга", присвячену о. Агапію Гончаренкові, першому українцеві в Америці, а також український різновид канадського славня. Як і в попередніх виданнях, вона складається з трьох циклів: „Завойовники прерій", „Полярні сонети" і „Північне сяйво", що до нього автор включив поему „Скарга". Як бачимо, назву збірці надав її перший цикл — „Завойовники прерій", присвячений поетом першим українським поселенцям у Канаді — невтомним трудівникам-піонерам, орачам диких, недоторканих людиною лісо-степових просторів, обернених у родючі ниви, де „лягала подільська пшениця в чорне лоно нової землі". Їхнє знаряддя — „сокира і заступ, мотика і плуг, і кінь витривалий, як вірний друг" та нестружені, мозолисті руки перетворювали, завойовували в ті далекі часи канадські прерії, де тепер „співає бульдозер, бринить комбайн" (вірш „Плугатарі"). Поет із великим пієтизмом оспівує і славить давніх плугатарів піднятих прерій, тих „сумирних орачів від зорі до зорі", як Єлиняк, Пилипівський, Леськів, що прийшли в дикі пущі не як „загарбники з дальніх імперій", а як „меткі трударі". Він закликає також інших поетів „братися до красних рим", щоб прославляти цих „старих орачів". У вірші „Чепіги плуга у долонях", він бачить такого орача, „що нагинаючись над плугом, як жрець, вклоняється землі". Назви віршів у цьому розділі, а вірніше, їхні перші рядки, промовляють самі за себе: „На поле — плуг, на воду — лодь", „Вганяється гостра коса", „Ця земля завойована ралом", „Стань стопою на снажний чорнозем". Поет, мешканець Едмонтону, „не гостем блукає балками", для нього „цей безкрай, яриною лунький" і гомонить, як рідний, бо земля ця „українським наснажена зором". Він любить цю землю, що навіває спогади про рідну Херсонщину, а „гнаний горем, сумнівом роздертий" знайшов він на ній „давню радість і нову снагу". Його Альберта, ніби „галицький Борислав, клекотить українським словом", там „п'ють потоки з первісних надер бурі нафтові журавлі", а її завойовники — „вірні предкам, близькі обновам". У цьому розділі три баляди: „Чорностопець", „Троє" і „Спадщина", що їх зміст, насичений гуманністю, тісно в'яжеться з тематикою „Завойовників прерій". Є в цьому розділі й романс „Саскачеванка", покладений на музику проф. С. Яременком та награний на платівці.

Другий цикл збірки — „Полярні сонети". Більшість з них оспівує північні зимові краєвиди, де...

> І з року в рік на тундру красовиту
> Кладе велично свій суворий чар
> Зима — найкращий всесвіту різьбар.

Цей суворий чар „мисткині білоброві" перекликається в автора з уявним образом України. Один сонет присвячено Шевченкові, а радше його пам'ятникові у Вінніпезі:

> Чоло, як сонце! З-під навислих брів
> Зорить поет на простір Манітоби,
> На злет ланів, на вуличні оздоби,
> На українських добрих трударів.

Поетові здається, що великий Тарас „ще мить — і встане. І вогонь, що грів серця мільйонам,... потече, як життєдайні ліки на хвороби братів, сестер, батьків і матерів", а національних виродків „поб'є, як Божий бич, Тарасове прокляття".

Найбільший розділ у збірці — „Північне сяйво". Вірші цього розділу — ліричні, дещо забарвлені смутком, ба навіть розпачем, коли „радісні слова не зринуть з уст", а „напоєна журбою лишайна тундра обтинає шлях". Ли-

ше в українському слові знаходить поет радість і цим поборює „холод злої заглади". Ось кінцеві строфи одного з найкращих віршів цього циклу — „Білі змії повзуть по схилах":

Це юконський могутній холод
Злу загладу мені куе,
Це обмов яничарський голод
Прагне вбити буття моє.

Тільки ти, українське слово,
Як північне сяйво з вишин,
Світиш, граєш, дзвениш святково
І даруєш безсмертний крин.

Вірші Яра Славутича позначені звуковим багатством, свіжістю поетичної мови, різноманітністю ритміки, досконалістю форми. Поет користується маловживаними, нестертими словами (ненатлий, крин, вагота, набрідь, утла, тундра), у нього багато слів-новотворів: пратиша, земність, давкий, снажний, біловир, чорностопець та ін., що збагачують нашу лексику, безліч вдалих метафор, напр. „чорна кров залежавих прерій" (нафта), „клекотить українським словом" (Альберта), „перлами небо ридає", зяє... сонця погашена мідь" („Падає сніг"). Або ось прекрасні рядки:

„За Атабаскою намети білі —
мов каравели стали до стерна.
Жаркішим жаром після заметілі
горить — горить рясна горобина"...

До розділу „Північне сяйво", як уже згадано, Яр Славутич додав і свою поему „Скарга" про українського козака — священика, о. Агапія Гончаренка, першого українця-емігранта в Америці. Поема з прологом та епілогом, має вісім коротких розділів, що ніби відображують етапи життя того подвижника-патріота, який усе життя шукав справедливости і „Тарасовим гнівом краяв неправду в світі", а над усе вірив, що „ненька-Україна воскресне, як Фенікс з-під московської кормиги, а варвари-людомори та ім'я московське зникне з лиця землі" (слова о. Агапія з його „Споминок"). Поет у прологові до поеми „шукає слідів" того завзятого нащадка роду Богунів, „фантаста, мандрівника, ратая визволу", що його сліди й тут, біля Тихого океану, краде москаль-сквернивець. А проте:

...Всього не знищити йому!
Бо в глибині самотньої яскині
Витає дух і розтинає тьму.

Цю духову міць о. Агапія автор хоче перелити в рядки своєї поеми, щоб „зрушувати неподатні серця, будити оспалих і палючим словом навертати до чину нащадків на чужині, плекати незнищену Україну". В душі о. Агапія жила, могутньо лунала промова його предка Богуна, що остерігав гетьмана Богдана Хмельницького, щоб „не накладав із москалем, не знався з деспотом-царем". Сурмою гримить у його душі й Тарасів поклик, і проповіді Куліша („Творім отечество у рідним слові, плекаймо дух могутній, мов Дніпро"). Народжений півтора століття тому на Київщині, Агапій Гончаренко закінчив київську духовну семінарію з атестатом богослова. Бувши глибоко віруючим, хотів посвятитися Богові, стати ченцем, але дух московської православної церкви з її лицемірством і „святістю назовні" суперечив твердим моральним засадам молодого богослова. Своїх думок він не приховав, бо бачив суспільну нерівність, національні утиски рідного народу, а цього було досить, щоб опинитися „в заточенії" довіку.

„Я втік з московської тюрми в широкий світ, — писав о. Агапій у своїх „Споминках", — бо чув у своїх жилах вільну кров". Змушений погрозами царської московської влади до втечі, він залишає рідну батьківщину. У поемі читаємо, що його:

Веде на південь чорноморська путь,
Солоні води, мов кріпацькі сльози,
В далекий обрій скаргою гудуть...

Ці рядки й розшифровують заголовок поеми. По стопах за втікачем повзе помста й переслідування. Коштом „московських рублів" здійснено кривавий напад на Агапія Гончаренка, але він „владно ступає" по широкім світі: їде до Греції, до Англії, до Єрусалиму, до Єгипту, на Атонську гору, де у віці 30 років приймає сан священика. Автор поеми „Скарга" веде читача в дальші мандри о. Агапія — до „До Колюмба дальніх берегів, причалу прилюбної свободи", де „земля дзвонить обітована" —

І будить світ — земля визвольна,
І щастя коване своє
Рукою мужнього Лінкольна
Несе, мов прапор перемог!...

Це було 120 років тому, коли нога о. Агапія Гончаренка, першого українця в Америці, ступила на вільну землю Вашінґтона у Бостоні,

потім у Нью Йорку. Але для постійного побуту обрав козак-священик береги Тихого океану. Читаємо в поемі, що

...зоставивши вівтар — яскиню,
Затаївши в грудях биття,
Йде Агапій у просторінь синю,
Наче древній Мойсей у пустиню...

А „просторінь синя" — це океан, де

Водяні вигинаючи гори,
Білі гриви рвучи навкруги,
Затопляє краса непокори
Каліфорнії береги...

Знав о. Агапій і „суворі простори Аляски, де змагався з неправдою, що гнула алеутів, овівали його „вогкі вітри Сан Франціска", де видавав газети, заснував друкарню, займався граверством, дереворізьбою, правив безкоштовно Служби Божі, охрещував дітей і дорослих, щиро молився у своїй яскині, для якої сам тесав і вергав каміння. Про все це писав о. Агапій у своїх „Споминках", що й послужили, мабуть, поетові Ярові Славутичеві за основу для його поеми „Скарга", хоч вона й не має широко розгорнутого сюжету. Довідуємося одначе, що простори берегів Тихого океану були для козака-священника негостинним, вони „жахали жалом василіска", бо й там „як стяг, лопоче розгорнений доляр", а Аляска була пусткою „і людом і Богом забута". А проте, не втікає від того о. Агапій, „доглибно вірний боротьбі" — він скрізь ставить заборола неправді... І вже, маючи дев'ятий десяток років за плечима, звертається він до Бога, підсумовуючи життєвий шлях:

...Боже! Боже!
Тобі ввесь вік служив я гоже,
Тобі, всевладному, приносив
І віру серця, й мисли просів...
Я все життя віддав Тобі...
Та я не бачу, на якім вогні
Дотла Ти спалиш омерзіння взяток...

І благає Його, пам'ятаючи завжди про Україну:

Поглянь же Боже, в дальній край!
Пошли послання в Україну —
Мечем вогненним покарай
Неправду люту, кривду тлінну!
Нехай же й мій поярмлений нарід
На битву збудиться й Тебе прославить...

В останньому розділі поеми „Скарга" поет вдається до містики: о. Агапій молиться, схиливши „на гострім камені коліна" і чує Господній голос, який вістить йому; що „добро здобуде перемоги славу тоді, як зло, що з кривдою зросло, поразку стріне, чорну і криваву..." Сумний епілог завершує цю цікаву поему. Шукаючи слідів „гонителя горя" о. Агапія, поет не знаходить їх, бо все „водою змило, мулом занесло", а десь „під сосною, в несвоїй землі, вітрам віддавши докори й жалі, лежить Агапій"... Поетовим гнівом бринять останні рядки поеми в епілозі, зверненні до нащадків, задурманених „чужим туманом". Бож „шукати правди й досягати волі" можуть тільки ті, хто пам'ятає життя закони й „притчі мудрочолі", як Господь пророк о. Агапієві Гончаренкові.

Поему „Скарага" супроводжує англійський переклад Романа Ореста Татчина і це, як і всі переклади в збірці, полегшують читачеві середньої і молодшої генерації розуміти окремі слова, метафори й епітети Яра Славутича. Поет не знижує мистецького рівня своїх віршів на догоду мовній анемії наших молодших поколінь, але, подбавши про переклади своїх творів, робить їх доступними, як для англомовних земляків, так і чужинців. Той факт, що збірка „Завойовники прерій" виходить у світ уже третім виданням, свідчить про її суспільну й мистецьку вартість, а це в наших невідрадних читацьких обставинах велика рідкість. Книжка прекрасно видана, в полотняній оправі. Ціна її з пересилкою 10 долярів.

Замовлення слід надсилати на адресу:

Slavuta Publishers,
72 Westbrook Drive,
Edmonton, Alberta
Canada — T6J 2E1

З НАГОДИ РОКОВИН

З нагоди роковин 57-ліття нашого щасливого подружжя, складаємо $25.00 на ювілейний фонд журнала „Промінь", якого читаємо від першого числа. Бажаємо дальших успіхів.

Омелян і Михаліна Монастирські,
Вінніпеґ

ДАР НА „ПРОМІНЬ" З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ ПОДРУЖЖЯ

Вінніпеґ

П-во Бачинські, д-р Володимир і його дружина Наталка святкували день свого золотого ювілею подружнього життя і з цієї нагоди склали дар 200.00 дол. на журнал "Промінь".

На світлині бачимо родину Бачинських — два сини: Іван радіолог живе з дружиною в Едмонтоні, другий син Борис, проф. і підприємець живе з родиною у Вінніпезі, пані Наталка, дружина доктора Бачинського з дому Семенюк, уродженка Альберти, радіє своїми двома внучками, синами і своїми невістками.

Д-р Володимир Бачинський, лікар, відомий зі своєї лікарської практики в Канаді, постійне місце праці Вінніпеґ. Крім широких кіл англомовного світу, знаний і шанований серед українців як лікар як людина і як українець.

Українці в Канаді мають певне число українських лікарів, які в минулому і тепер у своїй лікарській практиці зуміли вділювати частинку свого часу на громадські справи. Між ними був і доктор Бачинський. Спеціяльність його було в тому, що він свого часу дописував до "Українського Голосу", і давав цінні статті на медичні теми, які були бажані для багатьох читачів. Перо д-ра В. Бачинського рівнялося його профессійній практиці.

Шановна Редакціє!

Висилаю мою передплату на „Промінь" і $8.00 на фонд з нагоди ювілею. Моє прохання до редакції, щоб журнал не був половина по англійськи, бо ми не мали нагоди тоді до школи ходити і вчитися. Ми тоді заробляли одного доляра на день і то трудно було дістати.

Бажаю Вам доброго успіху у Вашій дальшій праці.

Наталя Березнюк,
Вайлвуд, Альберта

— — — — —

Хвальна Редакціє!

З нагоди 25-ліття журнала „Промінь" вітаю редакцію і всіх інших співпрацівників і працівників у Вашій корисній праці для нашого народу. Бажаю Вам пані Когуська кріпкого здоров'я(багато витривалости, аби Ви могли продовжувати редакційну роботу ще довгі роки на славу Божу і добро нашого народу.

З товариським привітом,

Параска Дверничук, Торонто

Родина д-ра В. Бачинського: перший ряд зліва направо: Ґейл — невістка, дружина Івана Бачинського, Наталка — дружина д-ра В. Бачинського, Марта, дружина Бориса Бачинського; другий ряд: син Іван, д-р Володимир Бачинський і син Борис.

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

До Хвального Видавництва
„Промінь",
Вінніпеґ Ман.

В прилозі цього листа пересилаємо чек на $500.00, сума яку Дирекція Шевченківської Фундації призначила з доходів фундації в біжучому році як дотацію на потреби Вашого Видавництва. Рівночасно Дирекція висловила Вам високе признання за місію, яку Ваше видавництво сповняє для збереження української мови, культури і нашої української ідентичности серед української громади в Канаді.

Рівночасно дякуємо Вам з поміщування комунікатів Шевченківської Фундації і Комітету Українців Канади на сторінках Вашого цінного видання, що дає заохоти складати дальші датки на фундацію і на КУК і в цей спосіб дає їм можливість збільшити в майбутньому субсидії і стипендії Фундації на розвиток української культури в Канаді.

З глибокою до Вас пошаною,

Анна Вах,
Асистент екз. дир.

UPDATE ON THE CANADIAN CHARTER OF RIGHTS AND FREEDOMS

On April 17, 1985, Section 15 of the Charter is comming into force. It is the equality rights section which says every individual is "equal before and under the law and has the right to the equal protection and equal benefit of the law without discrimination and, in particular, without discrimination based on race, national or ethnic origin, colour, religion, sex, age or mental or physical disability".

The federal and provincial governments had asked for a three-year moratorium to amend their present laws. But it appears that all governments have been very slow in reviewing regulations to bring them into line with Section 15 and all their Statute Audits have provided only slight changes. Many persons complain that the unequal impact of the laws against them will not change and that only corporations will benefit by Section 15.

My request to all our members is to listen to news and read periodicals to learn what is stated about Section 28. It reads as follows, "Notwithstanding anything in this Charter, the rights and freedoms referred to it are guaranteed equally to male and female persons."

During the constitutional conferences in the 1970's, women's and native people's rights were almost dropped. Some premiers wanted to omit Section 28 or have it subject to Section 33, which is an "override" section, too long to quote here, but it meant that Parliament or any Provincial Legislature may declare that for a five year period different sections of the Charter would not be operative.

The Conservative Party and the provincial premiers objected so strongly to a quick passage of the Constitutional document through the House of Commons that the bill was delayed for over 14 months. This was very fortunate, as it gave the Ad Hoc Committee on Women in the Constitution time to lobby to have Sections 15 and 28 written into the Constitution and to have Section 28 free from the "override" in Section 33.

My additional request is that interested members write or phone their MLAs for a copy of the Statute Audit for your province. Write or phone your federal M.P. for a copy of Bill C-27 and a copy of Equality Issues in Federal Law — a discussion paper published by the authority of the Minister of Justice and Attorney-General of Canada.

These are interesting times. Let us not repeat the apathy and even hostility to women's rights by women themselves as happened in the early part of this century when the question was votes for women. Dedicated groups of women are working for us at the present time. Let us join their discussion groups and attend their meetings. There is much to learn.

Helen Raycheba
Convenor of Women's Issues

March, 1985
Edmonton, Alberta

The Centre for Ukrainian Canadian Studies

announces the

Michael H. Hykawy Memorial Scholarship

to be awarded annually to the undergraduate student submitting the best essay written *in Ukrainian* on any topic in the area of Ukrainian Canadian Studies.

- Amount of scholarship: approximately $300.
- The submitted essays must be typed and 2,000 - 2,500 words in length.
- At the time of submission students must be registered full-time in an undergraduate pogram at a recognized Canadian university or college.
- The winnig essay will be submitted to the *Ukrainian Voice* for possible publication.
- Deadline for submission of essays: May 1, 1985.

All essays, together with a letter from the student describing his/her academic status (i.e., program, year, university), should be submitted to

The Director
The Centre for Ukrainian Canadian Studies
St. Andrew's College
The University of Manitoba
Winnipeg, Manitoba R3T 2N2

New Extension Officer Appointed

Janet Hawrysh recently assumed the position of Extension Officer at the Ukrainian Museum of Canada, 910 Spadina Crescent E., Saskatoon.

Mrs. Hawrysh has completed a Bachelor of Education degree specializing in Ukrainian and Music, from the University of Saskatchewan.

Prior to the current appointment, Janet Hawrysh served the Museum as Project Manager of a summer extension project entitled Linkage 1984.

Mrs. Hawrysh played an instrumental role in the completion of the Museum's Teachers' Manual which is designed to assist public school teachers with preparatory, on site and follow-up activities related to class visits to the Museum. The special activities are presented in three sections suitable for Divisions I, II & III.

For more information contact:

Albert Kachkowski,
Director
244-3800

Ukrainian Historic Sites of Central Saskatchewan

TRAVEL GUIDE

A brochure entitled "Ukrainian Historic Sites of Central Saskatchewan — Travel Guide" has recently been published by the Ukrainian Museum of Canada at 910 Spadina Crescent East, Saskatoon.

The travel guide includes maps indicating heritage sites as well as basic historic information about the designated sites. The areas covered include three of the major settlements in Saskatchewan — the Fish Creek Block Settlement, the Hafford - Blaine Lake Bloc Settlement and Saskatoon.

The brochure was developed in response to tourists's requests about the location of Ukrainian points of interest in Saskatchewan. The goal was to present this information to the public in a form which would encourage and facilitate the independent exploration of these sites. The brochures will be distributed by the Museum through various Tourist Information Centres.

The preparation of the brochure required both photographs and an intimate knowledge of the locations of heritage sights. The areas were travelled extensively to locate the sites, photograph them, map the best possible access routes, and to talk to local inhabitants who provided additional information.

The brochure was produced by Pioneer Tours, a job creation project funded by Employment and Immigration Canada and sponsored by the Ukrainin Museum of Canada. Its publication was funded by Saskatchewan Culture and Recreation.

For further information contact:

Janet Hawrysh,
Extension Officer
244-3800

Irish Immigration to Canada

March 8 — April 14, 1985.

In conjunction with the Saskatoon Association for the Promotion of Irish Culture, the Ukrainian Museum of Canada at 910 Spadina East, Saskatoon will be presenting an exhibit depicting Irish Culture, entitled "Irish Immigration to Canada", from March 8 to April 14, 1985.

A public opening and reception will be held on Sunday, March 10 at 2:00 p.m. Included in the afternoon program will be Irish dancers and a live band.

The exhibit will be an annotation of Irish immigration consisting of maps, artifacts and text. It will give an insight into the reason for the emigration of three million Irish people in the early 1900's and the locations where they settled. Also focused upon will be their contribution to Canada and the manner in which their art, literature, music and dancing developed here.

For further information contact:

Janet Hawrysh,
Extension Officer
244-3800

Pioneer Tours – Phase III

April 8 — August 30, 1985.

Phase III of the Pioneer Tours Project, which is documenting and researching Ukrainian heritage sites in Saskatchewan, will be conducted April 8 to August 30, 1985, under the auspices of the Ukrainian Museum of Canada, 910 Spadin Crescent East, Saskatoon.

Pioneer Tours Phase III will engage three employees to study the North Battleford and

AN OPEN LETTER

Reprinted from The Candle, Winter 1985, published by Amnesty International Canadian Section (English Speaking).

As an example of the effect which your work as AI letter-writers may have on the life of a prisoner of conscience the following extract from an open letter, written by a former victim of psychiatric abuse in the USSR who was adopted by AI, is presented. AI is concerned that Soviet citizens continue to be confined to psychiatric institutions for indefinite periods against their will for political rather than medical reasons. The views expressed in the letter are the author's own.

"I want to talk here about how to defend the rights of the political victims of psychiatry. I have spent several years in more than one special psychiatric hospital (SPH)[1]. This experience has helped me realize clearly that little is done for prisoners in one of the harshest systems of the Gulag[2]... How few people actually write to the administration of psychiatric hospitals or try to make contact with the prisoners themselves. Letters get written spasmodically, unsystematically and then only for a short time — usually at the beginning of the confinement. But it is direct pressure on the hospital administration which is the most effective and fruitful way of protecting human rights. This pressure can significantly improve a prisoner's conditions of confinement, and, even more important, can expedite their release in the shortest possible time.

The western public has a real chance of freeing any victims of psychiatric abuse within one and a half to two years of confinement in an SPH and within only six months' confinement in an ordinary psychiatric hospital. I cannot give examples here, but believe me, as a former prisoner who was freed only thanks to foreign support and — weak, but still effective — help from abroad. What's more, thanks to this support I managed to get a range of minor privileges, long before my release; an extension of my visiting hours, the right of unrestricted mail, the right to wear my own clothes; the chance to read philosophy and foreign literature... I managed to keep my mind lucid and I rarely had to experience the brutality of the ward orderlies. For all this I am grateful to those few letters from Amnesty activists. It is a paradox, but only Amnesty's voice is taken seriously by the administration of psychiatric hospitals; the opinions of the prisoner's relatives count very little, and those of the prisoners themselves — not at all...

This organization ensures a continuous and varied defence of human rights, which is not swayed by temporary enthusiasms and is not hampered by lack of information... On behalf of my friends who have stayed behind in psychiatric hospitals, I beg you to help. I beg you and I hope that your efforts will break through the stone walls and bars, and reach the most helpless and humiliated prisoners of conscience in the USSR".

Submitted by *Helen Raycheba,*

AI Urgent Action Coordinator,
Edmonton, Alberta

1. Special psychiatric hospitals are the most severe category of psychiatric institutions in the USSR.
2. State Administration of Camps.

Yorkton areas of the province as part of an ongoing project which started in the spring of 1984. Phase III will gather and record information for public use; prepare a photographic and artifact exhibit on Ukrainian heritage sites; and will prepare for the publication of a "travel brochure" which would include maps indicating heritage sites as well as basic information about them.

Phase I of the project achieved similar goals and published a travel guide — brochure which covered the areas of the Fish Creek Bloc Settlement, the Hafford — Blaine Lake Bloc Settlement and Saskatoon. Phase II researched the Ituna area and prepared a videotape.

Phase III has been funded by the Canada Works Program of Employment and Immigration Canada.

For further information contact:

Janet Hawrysh,
Extension Officer
244-3800

Вітаю Редакцію з ювілейним роком журнала „Промінь". Бажаю Вам здоров'я, витривалости в праці та багато успіхів на дальші роки.

З пошаною,

Анна Сакундяк, Саскатун

НАШИМ ДІТЯМ

Тарас Шевченко

МЕНІ ОДНАКОВО ЧИ БУДУ

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині —
Однаковісінько мені.
В неволі виріс між чужими,
І, неоплаканий своїми
В неволі, плачучи, умру,
І все з собою заберу —
Малого сліду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій — не своїй землі
І не пом'яне батько з сином
Не скаже синові: Молись.
Молися, сину: за Вкраїну
Його замучили колись.
Мені однаково чи буде
Той син молитися, чи ні...
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
її, окраденую, збудять...
Ох, не однаково мені.

ПЕРШІ АПОСТОЛИ ІСУСА ХРИСТА

Після хрищення в Йордані Ісус ішов долиною Йордану, його побачили два учні Івана — Андрій та Іван. Вони були цілий день з Ісусом. Під вечір Андрій привів до Ісуса свого брата Симона. І як тільки зустрів Симона, сказав він:

— Ти називаєшся Симон, син Йони. Незабаром ти будеш називатися Петро.

Другого дня Ісус побачив Пилипа й сказав йому:

— Ходи зі мною!

Коли Пилип почув проповідь Ісуса, він поспішив шукати свого брата Натана. Знайшовши його під смоковницею, він сповістив його, що нарешті прийшов Месія, його ім'я Ісус, що Він з Назарету.

Спочатку Натан не хотів повірити, що прийшов Месія — було таке недовір'я до Назаретян в Ізраїльтян, але вкінці таки пішов із своїм братом, повірив йому.

Коли Ісус побачив надходячого Натана, сказав йому:

— Дивись, Ізральтянин справді, і такий простодушний.

Натан не здивувся, коли Ісус сказав йому, як Пилип його знайшов під фіговим деревом, і що Він знав його давно. Сповнений пошани Натан став перед Ісусом на коліна й назвав Його Сином Божим. Натан згодом став одним з Ісусових учнів на ім'я Вартоломей.

"Готуйсь"

Тарас Шевченко

ЗАЦВІЛА В ДОЛИНІ

Зацвіла в долині
Червона калина
Ніби засміялась
Дівчина-дитина.
Любо, любо стало,
Пташечка зраділа
І защебетала

ОЛЬГА ПЕРЕВІЗНИКІВНА

Ольга перевізниківна жила над Дніпром зі своїм батьком та братом. Нараз побачила дикого тура, що поплив Дніпром, а за ним гнався молодий лицар. Відважна Ольга прове зла цього лицаря човном на другий беріг Дніпра. її відвага дуже подобалася лицареві і він сказав їй на прощання:

— Прощай, княгине!

Вона не розуміла, чому він так сказав. Незабаром цей молодий лицар, а був це київський князь Ігор, прислав своїх бояр і просив, щоб Ольга стала його дружиною. І так Ольга стала справді княгинею.

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД 12 - 14 ЖОВТНЯ 1984

Йорктон, Саск.

П'ятдесят-четвертий Провінційний З'їзд складових організацій СУС, Інституту ім. П. Могили та Музею Союзу Українок Канади відбувся у Йорктоні, Саск., 12-14 жовтня, 1984, в просторій авдиторії громади Св. Преображення. Клич З'їзду був: "Освітньо свідома жінка — наша будучність".

У п'ятницю, з шостої години вечора, почалася реєстрація делеґатів та гостей З'їзду, а з 8-ої години річні збори Інституту ім. Петра Могили та окрема сесія СУМК. Вшанувавши упокоєних членів Інституту, прослухавши звіти ректора, п. Григорія Лисана та членів дирекції, заслухавши привіти та продискутувавши сучасні справи Інституту, сесія закрилася.

При смачній, різноманітній перекусці, при найкращім товаристві, учасники З'їзду довершили вечір у приємній атмосфері.

З 7ої години рано, в суботу, почалася з'їздова програма молебнем, котрий відслужив парох о. Гнатів. Після цього всі перейшли до авдиторії на сніданок.

Під співом гимну Союзу Українок Канади на залю увійшли делеґатки. Несучи прапор Провінційної Екзекутиви, крайова та провінційна голови провели делеґаток з відділовими прапорами на сцену. Вслід за ними увійшли сумківці зі своїми прапорами. Відспівано канадський та сумківський гимни.

Голова Провінційної Екзекутиви ТУС, п. Едвард Кусий, відкрив загальну сесію. Після покликання президії, о. Крищук провів молитву, вшановуючи упокоєних хвилиною мовчанки. Леся Джарман представила гостю-бесідницю сесії, пані Єлисавету Білич, покликаючи її до доповіді на тему кличу З'їзду. Пані Білич довела що "наша сила в нас самих". Ми мусимо працювати над собою, щоб осягнути чесноти покликані ідеологією СУС. Вона підкреслила ролю й обов'язки сімейного огнища,... а особливо ролю матері у вихованні дітей. "У домашній атмосфері мама є у першорядному положенні вкорінити й виплекати гарячу і глибоку любов дитини до всего українського".

Вона звернула увагу на ряд важливих подій, котрі стоять перед нами в цей час: — 100-річчя українського жіночого руху, 25-ліття журнала "Промінь", 1000-ліття Охрещення України, та інше.

Заокруглюючи свою доповідь, вона звернула увагу на клич З'їзду, кажучи: ... який дім, такі члени родини; яка школа, такі наші сподівання, така наша будучність, а найважніша школа — це дім..."

За старанно-опрацьовану доповідь, за серйозне ставлення до спільних справ, зложила подяку Анна Цимбаліста, а учасники З'їзду привітали пані Білич довгими та теплими оплесками.

Відбулися річні збори музею. Представники музею розповіли про працю музею, про приготування до великого свята 1000-річчя, та про пляни на будучність музею.

Представники відпочинкових осель — "Тризуб" та "Зелений Гай", повідомили присутніх про різні активності при оселях. Цього року було введено навчання "повного заглиблення" української мови, яких успіхи були позитивні. Церковні громади, відділи Союзу Українок і ТУС, як і одиниці, щиро відносяться до потреб осель та допомагають у різні способи. Священикам, котрі вложили свого часу та труду задля добра осель, щира подяка.

ОКРЕМА СЕСІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ:

У присутності поверх 80 членок, Катерина Волощук, голова, відкрила сесію, привітала присутніх та побажала найкращих успіхів у нарадах.

Крайова голова Анна Холод привітала учасників й оцінила їх працю. 1984 рік є роком 50-літнього Ювілею Провінційної Екзекутиви в Саскачевані, вона вшанувала тих, котрі в протязі цього часу віддано працювали у користь Союзу. Щоби запевнити будучність Союзові, мусимо знайти спосіб приєднання молодших жінок у його ряди.

Двадцять відділів зложили привіти і короткі звіти праці на місцях. Марія Цьона, делеґатка відділу в Блейн Лейк, замітила, що замало освітньо-культурної праці провадиться по відділах, мало читається книжок та часописів.

Відчитано протокол З'їзду з 1983 р. та фінансовий звіт Екзекутиви. Голова, Катерина Волощук, вкоротці з'ясувала працю Екзекутиви за рік: було відвідано декілька відділів з нагоди 100-річчя жіночого руху та в інших справах; у двох відділах вона привітала зібраних під час членського чаю.

Доб-ка Гнатів закликала присутніх доложити більше старань, збільшити число передплатниць журнала "Промінь", та застановитися над святкувнням 25-літнього Ювілею цього інформативного, першорядного журнала. В імені всіх учасниць вона зложила глибоку подяку і пошану редакторці, пані Наталії Когуській.

Тему "Шкільництва і Садочків" реферувала Галина Данильчук. Вона палко закликала матерів до обов'язків виховання дітей, кладучи натиск на потребу матірної опіки вдома, та потребу розмовляти з дітьми рідною мовою.

При помочі доб-ки Гнатів, Анна Холод висвітлила ряд прозірок на тему 100-річчя Жіночого Руху в Україні. Прозірки зібрані і приспособлені для вжитку панями Наталії Когуської, Анни Звоздецької та Анни Холод.

Слідував бенкет на котрому виступав Молодечий Хор із Саскатуну, під управою Лаврентія Клапоущака. Проспівані пісні та виступ гри на бандурі викликали велике замилування та задоволення з праці наших молодих кадрів. В 1985, цей же хор має у пляні відвідати інші місцевості в Канаді та Злучених Державах, із подібною програмою. На покриття коштів запляновано турне присутні зложили поверх 1,100.00 д. Виступали, також, молоденькі сили йорктонського відділу СУМК, співаючи дві пісні під управою Мирослави Максимюк. Своїми милозвучними голосами вони чарували присутніх.

Гість-промовець після бенкету був д-р Михайло Кіндрачук із Саскатуну. Він потвердив, що ідеологія СУС, у цей час, як і повсяк час, чудова, досконала, але мабуть треба змінити підхід до неї, пристосувати до

сучасних вимог. Він застерігав присутніх, що наша пошана до надбань наших батьків-піонерів не сміє змінитися, — але живімо "сьогодні і завтра". Спільними силами навчаймо молодь української мови: навчання мови в цей час... це модне у багатокультурному оточенні. Даймо від себе, кожний з нас, все можливе, на кращу долю українського народу і розвиток Канади.

Галина Данильчук, членка Стипендійного Комітету, вручила стипендії по 200.00 дол. слідуючим студентам: Кен Лабач, Саскатун; Маруся Король, Канора; Кимберлі Стінка, Канора; Коррін і Петруся Рудей, Керрот Ривер; Петрик Паволінський, Бирч Гилс, Йоанна Сорокан, Принц Альберт; Лойд Гишка, Йорктон.

В цьому році в компетиції мистецтва були уведені інші ділянки ручної роботи як це було раніш, бо входили вишивки виконані різними стібами, ткання кераміка, образотворчість, різьба і плетення соломою. Нагороду за найвищі марки-оцінки одержані в компетиції надано відділові ім. Марії Маркович в Канорі.

Після Св. Літургії, відслуженої о. Гнатевом під співом молодечого хору із Саскатуну, відбувся святочний обід. Під час обіду з'їздові резолюції були відчитані, продискутовані й оцінені. Вручено трофей відділові у Йорктоні за найбільш численну участь членок у З'їзді.

Отець Гнатів виголосив дуже цікаву, поучаючу та глибоко-змістовну доповідь на тему "Українська Православна Церква". Передаючи історію із самих початків Церкви... від Зіслання Святого Духа... мов живим струмом він провів присутніх, висвітлюючи всякі її осягнення, її могутність, її чистоту, як на Україні так і в Канаді. Картини миготіли яскраві, мов панорама, у виді присутніх. Він закінчив доповідь кажучи: "На світі все, все минається, але Церква Христова ніколи не міняється... вся сила пекла її не переможе. Христос задля неї дав Своє життя. Ми без неї загинемо — останемось без сліду".

З'їзд закрито відспіванням „Де згода в родині" і "Ще не вмерла Україна".

Катерина Лабюк і Василина Стеранка
Секретарки З'їзду

СВЯТО 100-РІЧЧЯ ЖІНОЧОГО РУХУ І 25-ЛІТЯ ВІДДІЛУ

Стирджес, Саск.

Членки відділу ім. Лесі Українки в Стирджес, Саск. відсвяткували 100-річчя українського жіночого руху, як також 25-річчя існування свого відділу.

В неділю 9-го грудня 1984 р. свято почалося в 6-тій годині вечера, коли членки і гості зійшлися до церкві Пресвятої Тройці. В церкві прот. Є Стефанюк відслужив панахиду за померлих членок і молебень за живущих. Під час панахиди голова Софія Бурим держала прапор Союзу Українок, а членки тримали засвічені свічки. Слідувала хвилина мовчанки за померлих членок.

Тоді всі зайшли до церковної залі на вечерю. Отець Є. Стефанюк поблагословив страви.

Заля для цього свята була гарно і святочно прибрана. Передня стіна прибрана синьо-жовтими стяжками і величавим смолоскипом. Передні столи застелені вишиваними обрусами, лежали колачі і засвічені свічки, на столах стояли вазони з квітами.

Програму відкрила голова — Софія Бурим, привітала членок і гостей.

За головними столами сиділи при одній стороні — прот. о. Є. Стефанюк і офіційна гостя пані Катерина Лабюк і заряд відділу — голова Софія Бурим, — заст. голови Ґеня Гайдамаха, — секретарка Марія Жук, і касієрка Юлія Новик. При другій стороні стола сиділи вшановані Ювілятки, пані: Теодора Грушка, Аннелія Кінащук, Пелагія Колот, Анна Трибик, Катерина Монюк, і Софія Кожушка. Сьомої членки ювілятки Анни Холод на жаль, не було присутної. Дві наймолодші членки відділу — Наталя Требик і Лінда Жук вдекоровували корсажами наших вшанованих членок і гостей.

Пані Бурим розказала дещо про працю і життя кожної Ювілятки і дещо про працю відділу за 25 років. Пані Юлія Новик і Ґеня Гайдамаха читали імена перших членок, що відійшли у вічність і тих, що забралися в дальші сторони. Згадані були: Пелагія Колот, яка була головою 13 років. Аннелія Кінащук займала місце у Заряді і Теодора Грушка як сестрицею до церкви. Були читані імена і теперішніх членок і Заряду.

Марія Жук представила гостю-доповідачку пані Катерину Лабюк. Пані Лабюк в той час, коли тут відділ був зорганізований, була учителькою в школі в Стирджес і була однією з перших членок і також займала місце в Заряді. Пані Лабюк вітала Ювіляток і вручувала їм грамоти Союзу Українок Канади. Дякувала їм за їхню щиру працю. Вона виголосила доповідь про жіночий рух, який почався тому 100 років в Україні і про тих славних жінок як Наталя Кобринська і Ольга Кобилянська, які так щиро працювали, щоб здобути троха добра для жіноцтва. Пані Лабюк закликає теперішніх членок до дальшої співпраці для добра нашої культури, нашої церкви нашого народу і нашого краю.

Пані Лабюк вручила голові Софії Бурим образ Провінційної Екзекутиви Союзу Українок Канади, — цей образ показує жіночий рух і що жіноцтво може мати велику силу.

Пані Василина Стеранко провела гимн Союзу.

Отець Є. Стефанюк сказав кінцеве слово і склав гратуляції членкам за їхню 25-річну працю і також закликав всіх членок до дальшої активности. Кінчаючи відспівали "Вічная Пам'ять" для покійних, а "Многі Літа" для живих.

Пані Лабюк на кінець вечора показала фільму про тих перших жінок, які почали і ті, що далі провадили жіночий рух через 100 років.

Голова Софія Бурим подякувала всім, що прибули на цей Ювілей, членкам з сусідніх відділів, почесним гостям і всім мужчинам, що так зацікавлено слухали.

Марія Михайлюк

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНКИ ЗА 50 ЛІТ
Норт Бетлфорд, Саск.

Жіноче Товариство ім. О. Пчілки в Норт Бетлфорд, Саск. гідно вшанував членку Марію Тимофійчук за її 50 ліття приналежности до Союзу Українок Канади.

Імпреза відбулася по полудні 21-го листопада 1984 у "Рівер Гайтс Лодж", де нам було уділено приватну кімнату.

Свято відбулося при участи Родини пані Марії і 22 членок. Голова відділу Ольга Бицкал привітала присутніх, а особливо щиро-сердечно привітала членку Марію Тимофійчук за її 50 літ членства в Союзі Українок і подала короткий огляд її життя і праці.

В 1932 році Марія вписалася членкою до відділу ім. "Ольги Басараб" в Гґеслин, Саск., який був заснований того самого року, була секретаркою цього відділу і постійно працювала в розбудові його

1956 року, коли родина Тимофійчуків перебралася до Норт Бетлфорд, Марія вписалася членкою до нашого відділу і щиро по своїй можливості допомагала. Добр. Ю. Стеценко виконала функцію припинання корсажу з живих квітів, а голова Ольга Бицкал вручила їй Грамоту Союзу, а в кінцевім слові зложила подяку Марії за її вклад праці при відділі. Побажала дорогій членці доброго здоров'я і Господнього благословення на многі літа.

Після програми, членки подали перекуску,

Ольга Бицкал — голова
Марія Сохацька — реф. "Променя"

Вшанування членки пані Марії Тимофійчук. З правого боку голова відділу Ольга Бицкал вручує грамоту признання пані Тимофійчук.

ЗБІРНИК ПІСЕНЬ НА СЛОВА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Головна Управа Союзу Українок Канади, на пам'ятку Ювілейного Року 100-річчя з дня народження поетки і письменниці Лесі Українки, видала гарний збірник пісень на її слова, під назвою „На крилах Пісень".

У цьому збірнику поміщено двадцять-п'ять пісень, написаних різними композиторами, зокрема клясиків і сучасних.

Більшість пісень є сольо-співи в супроводі фортепіяно, п'ять пісень для жіночого хору і одна пісня „Жалібний Марш" (Умер Батько Наш), музика М. Лисенка, для мішаного хору в супроводі фортепіяно.

Книжка видана на гарному папері з твердою обкладинкою, оформлення пані Дарії Бродгед.

Замовляйте в Союзі Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ КАНАДСЬКИХ СТУДІЙ

оголошує

ПРОПАМ'ЯТНУ СТИПЕНДІЮ ім. МИХАЙЛА Г. ГИКАВОГО

якою буде нагороджуватись щороку студента/ку за найкращий есей писаний **українською мовою** на тему з ділянки українських канадських студій.

- Вартість стипендії: приблизно $300.
- Есей (надрукований) мусить мати 2,000 - 2,500 слів.
- У часі подання студенти мусять бути зареєстровані повночасно на бакалаврській програмі у визнаному канадському університеті або колегії.
- Найкращий есей буде поданий до **Українського Голосу** для можливої публікації.
- Реченець подання есеїв: 1 травня 1985 р.

Усі есеї, разом з листом у якому студент вияснює свій статус (т. зн., програму, рік, університет), проситься висилати на вище подану адресу.

ПОДВІЙНЕ СВЯТКУВАННЯ

В неділю 26 серпня 1984 р. відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні відсвяткував 58-мий ювілей своєї активної праці в зполуці із 100-річчям українського жіночого руху.

Щоб не оминути цей важливий момент в житті української жінки, святочна програма складалася з двох частин. В першій частині програми відповідно вшановано членок відділу за їх активну діяльність впродовж 25 і 50 років членства і праці.. В другій частині представлено те поважне святкування 100-річчя жіночого руху в році 1984.

Пані Софія Василишин, голова ювілейного комітету керувала святочною програмою. У своїм вступнім слові пояснила значення подвійного свята й щиро привітала всіх присутніх. Всеч. прот. Д. Лучак зложив привіт, а преосв. Єпископ Іван поблагословив.

Слідували привіти: пані І. Дженис, представниця крайової управи С.У. К. і голова Пров. Екзекутиви Союзу на Альберту — пан Петро Прокопів голова Катедральної громади Св. Івана — пані Дж. Наконечна, голова відділу.

Після привітів приступлено до вшанування членок відділу. Представлено чотирьох членок за 25 років приналежности до Союзу, Віру Понич — Марію Прокопів, Фрузину Романчук — Анастасію Сенів, Емілію Гордей (переходова) — І. Дженис, Параню Каренко (переходова) — Анну Особу. Вручення грамот і відзнак членкам відділу вручила голова Бж. Наконечна. Грамоти Союзу Українок переходовим членкам вручила представниця Централі, пані І. Дженис.

Цього року завершилося 58 років праці відділу С.У.К. при Кат. Св. Івана, тому щороку збільшується число 50 літніх заслужених членок у відділі. Слідуючі членки були вшановані за 50 літню працю: Лукія Голубіцька, Стефанія Маґус, Розалія Ґовда, Текля Куриш, Анна Цибак, Анна Паранич і Олена Слюсарчук. На жаль, всі не могли прибути на ювілейне свято. Грамоти з нагоди 50 літ праці, вручила І. Дженис.

Закінчуючи цю першу частину програми, голова ювілейного комітету, закликала молодших членок,

Перший ряд зліва на право: Анна Токарик, Параня Коренко, Емілія Ґордей, Олена Слюзарчук, Лукія Голубіцька, Віра Понич, Джеральдін Наконечна й Іванна Дженис. Другий ряд — ювілейний комітет. Підпис імен на слідуючій знимці.

Зліва на право: Анна Особа, Марія Сулима, Емілія Рипка, Софія Василишин голова комітету, Джеральдін Наконечна голова відділу, Марія Прокопів, Катерина Гавриш голова соціяльного комітету.

щоб користали з досвіду заслужених членок та ішли їх слідами, бо не можна легковажити ту дорогоцінну працю, яку вложили ці перші членки. В імені всіх присутніх бажала кріпкого здоров'я, та закликала "Божого благословення для їх дальшої праці".

В другій частині програми приступлено до святкування 100-ліття українського жіночого руху. Софія Василишин в кількох словах підкреслила велике значення відзначення цього незвичайного свята бо тут бачимо той великий, сильний рух, який скріпив наші сили і рушив українське жіноцтво до активної корисної праці. Після цих слів представила Анну Токарик, колишню голову Союзу Українок Канади і покликала її до слова.

Пані Токарик говорила на тему, "Союз Українок у жіночому русі". У доповіді бесідниця виявила широкі відомості про наші перші прояви жіночого руху почавши від 1884 року по сьогоднішній день.

Коли приступила до історії Союзу дала прекрасний образ і змалювала картину початків і розвитку організації Союзу Українок. Вона у своїй промові показала нам ту дорогу, якою наше членство проходило

(Докінчення на стор. 29)

ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ ОРГАНІЗОВАНОГО РУХУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В САСКАТУНІ

Старанням Комітету Українок Канаду місцевого відділу, дня 26-го серпня 1984 року влаштовано Академію 100-річчя Українського Жіночого Руху в "Домі Молоді" при Греко-Католицькій Катедрі, парафії св. Юрія.

З великим ентузіязмом членки складових організацій приготовлялися до тих святкувань, як також у підготовці програми тої-ж річниці, бож всім було зрозуміло, що ці роковини нагадували ті роки, коли перед українською жінкою, відкрито двері в громаду, в суспільство, до творення своїх власних жіночих організацій до освіти у необмежене поле творчої праці.

Завдяки доброму оголошенню духовенства по українських церквах, та приватно, заля була заповнена. На ту імпрезу запрошено голову Централі Комітету Українок Канади з Вінніпеґу, п-ні Докію Черевик, як головну доповідачку. Приємно було вітати Всеч. отців українських церков, як також були присутні Сестри Служебниці старечого дому св. Йосифа. Серед учасників тої академії, також було багато піонерок, ті перші основниці українських організацій.

Сцена була прибрана прапорами складових організацій КУК: Організації Українок Канади, Союз Українок Канади — відділів Катедри Пресвятої Трійці і парафії Всіх Святих, Ліги Українських Католицьких Жінок при Катедрі св. Юрія, Провінційної Управи ЛУКЖК, Крайових Управ Ліги Українських Католицьких Жінок і Союзу Українок Канади, котрі якраз тепер мають свої урядування в Саскатуні. Між ними почесно вбраний портрет Наталі Кобринської, яка перше почала боротьбу за жіночі права. Слід згадати, що кожна складова організація постаралася мати виставки книжок, журналів, примірників видань різних матеріялів і т. п. п-ні Маруся Бойчук, членка ОЖЛВУ і ЛУКЖК мала велику виставку українського вишиття, що дало гарну прикрасу залі. Перед програмою вручено корсаж голові Централі — п-ні Докії Черевик.

Знимка взята в часі вручення відзнак Наталі Кобринської. Стоять від ліва до права: пані: Докія Черевик, голова Центральної Управи Комітету Українок Канади, Люба Поліщук, котра представляла голову, Анна Гнатюк, голова місцевого відділу КУК і Єлисавета Вербіцька, містоголова місцевого відділу котра виконувала вручення відзнак.

В програму входили такі точки: Молитва — Хор ЛУКЖК при Катедрі св. Юрія; Вступне слово — Люба Поліщук, членка ОУК, танець-дует — Таня і Джолін Байди; прочитання привітів від голови Провінційної Ради Комітету Українців Канади, д-ра Дмитра Ціпівника; і несподівані привіти від Крайової Управи Союзу Українок Канади передала містоголова Катруся Шолтер і писемний привіт від Джо-Ан Зазеленчук, посла до Провінційного Парляменту від округи Риверздейл; сольо-спів — Двейн Бобовський; представлення гостя — Люба Поліщук; Святочна доповідь — п-ні Докія Черевик; Весна Бандуристи — зачарували присутніх своїми піснями і грою на бандурах; танець-сольо — Шеррі Бобовська; артистично виконала танець-дует п-ва Марсели і Богдана Жеребецьких, директори Школи Українського Танку; вокальне сольо — Гимн Союзу Українок Канади — Галя Максимюк; вручення відзнак Наталі Кобринської, голові Централі КУК, Докії Черевик і голові місцевого відділу Анні Гнатюк за довголітню працю в організації. Єлисавета Вербіцька виконала вручення відзнак. При цій нагоді вручено ті самі відзнаки трьом першим піонеркам котрі ще є між нами, яких представила голова місцевого відділу — Марія Романів, Юстина Леськів і Петронеля Чепига.

Місцевий Комітет Українок Канади гордиться тим, що перший на Канаду відсвяткував це славне свято сторіччя, в якому впродовж 84-го року, багато пишеться і говориться про наших провідниць у минулому, тих провідниць, що перші пробивали дорогу в світі, для майбутніх поколінь.

При цім слід згадати, тому, що за останніх десятки років є добра кооперація між представниц я м и складових організацій, відсвятковано це свято з великою увагою, бо зрозуміли всі, що українська жінка була все творцем духовних скарбів, доброю матірю і носієм культурно-національних традицій.

Відспіванням гимну "Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

На другий день в понеділок появилася гарна стаття у місцевій газеті "Саскатун Стар Фінекс" зі знимкою п-ні Докії Черевик, як також її інтерв'ю на телевізійній стації Сі-еф-Кю-Сі про Сторіччя Українського Жіночого Руху.

Листопад, 1984, Саскатун, Саск.

Люба Поліщук

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНОК
ЕДМОНТОН

День 24 вересня 1984 р. залишиться усім нам милим споминoм; того дня членки відділу Союзу Українок Канади при парафії Св. Андрея у Едмонтоні вшанували вісім заслужених членок за 50 літ їхньої праці в Союзі Українок і на церковнім полі. Вшановано таких пань: Ольгу Сенчину, Василину Рокітську, Христину Сорокан, Єлисавету Цимбалюк, Рафілю Ткачук і Марію Кошман.

Всі членки були представлені в житті і в заслугах їх громадської активности. Відзнаки і китиці квітів були вручені кожній членці.

Кожна з повище згаданих членок вложила свою дорогоцінну лепту для розвитку товариства. Тому що ці членки жили в подібних околицях, кожна з них переживала трудні початкові часи нашого союзного організування та труднощі суспільного життя в Канаді. Хоч були такі часи, що саме існування вимагало так багато часу й енергії, вони все таки находили способи присвячувати багато свого часу на добродійні дії для своєї церкви і свого народу.

Помимо того вони зробили великий вклад у різнородні галузі Союзу.

Вшановані членки у відділі Союзу Українок при парафії Св. Андрея в Едмонтоні.

Кожна членка, без різниці де, на котрім полі він не був вложений, приніс корисні плоди для нас усіх взагалі. Вони далі слідкують за організаційною діяльністю і є присутні на зборах та у потребі завжди готові помогти чи у пораді чи в роботі.

Відділ при парафії св. Андрея у Едмонтоні є дійсно щасливий, що має між собою таких здібних членок. Вони усі зробили свій вклад для Української Православної Церкви, культури і організації. „За вашу щиру працю велике спасибі і бажаємо усім вам щастя, здоров'я, всякого добра та ще довгі літа проживати між нами".

Павліна Григор-Лисак

У світлу й незабутню пам'ять дорогого мужа, батька і дідуся, ніколи незабутнього Михайла Лаврика, який упокоївся 23 січня 1982 р., замість китиці квітів на його могилу засилаємо $50.00 на журнал „Промінь".

Покійному вічна пам'ять!

Сумуюча дружина Анна Лаврик і родина
Бурлінгдон, Онт.

У пам'ять свого батька, Петра Гриника та в пам'ять своєї дорогої дружини Дзін, яка упокоїлась в 1984 році замість квітів на їх могили складаю $40.00 на журнал „Промінь".

Никола Гриник, Едмонтон

— — — — —

У шосту річницю смерти дорогого і незабутнього мужа, тата, дідуся і прадідуся бл. п. Василя Григоряка — упокоївся 21 березня 1979 року, складаємо в його пам'ять $20.00 на „Промінь".

Його смерть була нам несподіваною, бо це був життєрадісний, повний енергії та з великими мріями продовжувати громадсько-церковну працю, для якої він посвятився з любов'ю.

Ми, родина, будемо відчувати його брак між нами і жалуємо, що правнуки не мали нагоди пізнати такого милого діда.

Дружина Стефанія
дочки Ганнуся Балан з родиною,
Люба Волошин з родиною.

— — — — —

Замість китиці квітів на могилу бл. п. Клементини Пасічняк — упокоїлась у Вінніпезі 2 червня 1984 року складаю $10.00 в її світлу пам'ять.

Прот. Олександер Костюк,
Вотерлю, Онт.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу пам'ять нашої дорогої братови, Зені Панчук з Мелфорт, Саск., яка упокоїлась 11 січня 1985 року, складаємо замість китиці квітів на її свіжу могилу $20.00 на журнал „Промінь".

Іван і Марія Щербій,
Кенвуд, Саск.

— — — — —

У п'яту річницю упокоєння дорогого мужа Сергія Бугая, який упокоївся 6 січня 1980 року, замість квітів складаю $25.00 на „Промінь". Вічна йому пам'ять.

Дружина О. Бугай, Гамільтон

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу мого пок. чоловіка, бл. п. Курилюка, в Йорктоні, складаю $15.00 на журнал „Промінь". Вічна йому пам'ять.

Дружина Марія Курилюк,
Йорктон, Саск.

— — — — —

Замість квітів на могилу дорогого мужа світлої пам'яти Николи Лабюка, який упокоївся 24 лютого 1980 року складаю, як „нев'янучий вінок" $50.00 на журнал „Промінь".

Дружина Катерина, Канора, Саск.

— — — — —

У світлу пам'ять дорогих приятельок: добродійки Розалії Фик і добродійки Марії Стефанюк засилаю пожертву $25.00 на журнал „Промінь".

Катерина Лабюк, Канора, Саск.

— — — — —

Кладу вінок із нев'янучих квітів у пам'ять моїх рідних: Юлії, Івана, Павліни, які відійшли від нас в різний час, в їх незабутню пам'ять засилаю дар на журнал „Промінь".

Кароліна Швед, Айтуна, Саск.

— — — — —

Кладемо нев'янучий вінок у пам'ять Івана Ґабриша — упокоївся 14 лютого 1963 р. в Гефорді, Саск. в його пам'ять засилаємо $5.00 на „Промінь".

Замість квітів засилаємо $5.00 у пам'ять Василя Дем'янюка — упокоявся 2 лютого 1977 року в Ню Вестмінстер, Б. К.

Ваші діти: Михайліна і Роман
з Кемрось, Альберта

— — — — —

У перші роковини упокоєння моєї дорогої тети (тітки), бл. п. Доці Лазарович Телюк Вільчинської, яка відійшла від нас 12 лютого 1984 року у Торонті, засилаю у її світлу пам'ять $25.00 на фонд „Променя".

Племінниця Катерина Кіящук,
Торсбі, Альберта

— — — — —

У перші роковини упокоєння незабутнього мужа бл. п. Семена Познанського — упокоївся 13 червня 1984 року, замість китиці квітів засилаю $10.00 н журнал „Промінь". Покійному вічна пам'ять.

Анастасія Познанська, Едмонтон

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу мойого вуйка бл. п. Василя Цисміструка, який упокоївся в понеділок, 28-го січня 1985 року у Вайті, Ман., в його світлу пам'ять складаю $15.00 на журнал „Промінь". Вічна йому пам'ять!

Анна Фігус-Ралько, Вінніпег

Кладемо нев'янучий вінок на могилу дорогого мужа, батька і дідуня, бл. п. Петра Немировського — упокоївся 29 березня 1974 р., в його світлу пам'ять засилаємо $10.00 на „Промінь".

Дружина Анеля Немировська з родиною,
Брентфорд, Онт.

— — — — —

Кладемо нев'янучі вінки на могили наших дорогих і ніколи незабутніх мужа, батька і дідуня бл. п. Теодора Валіґроцького — упокоївся 21 січня 1954 року, двох синів, бл. п. Роман Валіґроцького — упок. 28 березня 1974 р. в Торонто і Михайла Валіґроцького — упокоївся 21 серпня 1984 року, в їх світлу пам'ять засилаємо $20.00 на „Промінь".

Дружина і мама Валіґроцька, Ексбридж,
дочка і сестра Оксана Гриньків, Брентфорд

— — — — —

У другу болючу річницю смерти мого дорогого мужа, батька, діда і прадіда бл. п. Миколи Мойсеєвського, який відійшов від нас 28 січня 1983 р. в його світлу пам'ять жертвую на журнал „Промінь" $25.00 і на передплату $12.00 журналу „Промінь".

Дружина Галина Мойсеєвська

— — — — —

З нагоди двадцятип'ятилітнього ювілею журнала „Промінь" засилаю $28.00 в пам'ять мого дорогого брата Григорія Марко. Григорій залишив цей світ 12 вересня 1984 року.

Духом ми з Тобою.

Сестра Марія Марко

— — — — —

У річницю упокоєння дружини добродійки Марії Стефанюк на 20 березня, засилаю на ювілейний фонд „Променя" $25.00 — один доляр на кожний рік журнала. Дай Боже Вам всім святкувати ще і 50-літній ювілей журнала, а журнал щоб зріс у четверо числом передплатників.

о. Є. Стефанюк

— — — — —

У шосту річницю упокоєння моєї дорогої дружини, бл. п. Марії Ваврінюк, яка відійшла у вічність 18 лютого 1979 року, в її світлу пам'ять складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Муж Євген і родина, Едмонтон

— — — — —

Відділ ім. О. Басарабової в Нипавин, Саск. кладе китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу нашої колишньої членки, бл. п. Фрозини Пікуш, яка упокоїлась в м. лютому 1985 р., в її св. пам'ять складаємо $10.00 на „Промінь".

Родині висловлюємо співчуття.

За відділ
Оксана Мохорук, секр.

— — — — —

На свіжу могилу бл. п. Тетяни Тучак замість квітів складаємо $15.00 на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять.

Родині висловлюємо щире співчуття.

Надя Воробець, Люба Янкевич,
Оля Карманін, Торонто

— — — — —

У незабутню пам'ять моїх дорогих батьків — Прот. Петра і Добр. Юстину Мельничуків, замість китиці нев'янучих квітів складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Надія Боднар, Едмонтон

У десяту річницю смерти нашої незабутньої мами, бл. п. Анастасії Ілюк, з Сандавн, Ман., яка упокоїлася дня 18 лютого 1975 року, складаємо в її світлу пам'ять нев'янучий вінок і пожертву $20.00 на журнал „Промінь".

Дочка Доця і зять Петро Гуменюк, Вінніпеґ

— — — — —

Членки відділу ім. Кн. Ольги в Ґронлід, Саск. кладуть нев'янучий вінок на свіжу могилу любої членки, бл. п. Зені Панчук, яка упокоїлась 11 січня 1985 року в Мелфорт, Саск., замість квітів, в її світлу пам'ять складаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

— — — — —

Кладу китицю нев'янучих квітів у світлу пам'ять моїх дорогих батьків Івана і Розини Колісників, та складаю дар в їх пам'ять $25.00 на журнал „Промінь".

Дочка Йосефіна Михайлишин,
Едмонтон

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу моєї дорогої братови, Зені Панчук, яка упокоїлась 11 січня 1985 року, в пам'ять моїх родичів (батьків) Дмитра і Єлени Панчуків, складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Василина Черній, Мелфорт, Саск.

— — — — —

В шосту річницю смерти нашої дорогої сестри, бл. п. Марії Вавринюк (з родини Ілюків) з Едмонтону, Альберта, яка упокоїлася дня 18 лютого 1979 року, складаємо в її світлу пам'ять нев'янучий вінок і пожертву $20.00 на журнал „Промінь".

Сестра Доця і Петро Гуменюк, Вінніпеґ

СВ. П. ОЛЬГА ПАСІКА І СЛ. П. ЮЛІЯ САВЧУК (ПАСІКА)

Монтреаль, Квебек

В двох подружжях споріднених родин — Савчуків-Пасіків ще сльози не висохли і ледво лиця обтерли від невіджалуваного відходу у вічність 9-го серпня сл. п. Марії Савчук, про що ми от-от згадували (Український Голос 1 жовтня і Промінь ч. 11, листопад, 1984) як знову в тих посватаних родинах потекли сльози жалю в наслідок подвійної смерти в родині Пасіків, сл. п. Ольги Пасіки, свахи Марії Савчук — і сл. п. Юлії Савчук, з родини Пасіків, доньки Ольги Пасіки а невістки Марії Савчук. Покійна Ольга Пасіка була рік молодша від своєї свахи Марії Савчук, на 77-му році життя, і вже довший час хворіла, упокоїлась 5-го жовтня до двох місяців після смерти свахи Марії, а її дочка Юлія, невістка в Савчуків, упокоїлась 6-го жовтня на 48-му році життя — один день після матері Ольги і ледво два місяці після тещі Марії Савчук. Нам тяжко уявити і відчути, що переживають родина, особливо молоді доньки чи внуки, як приходиться три похорони відбути в рамцях двох місяців.

Юлія Савчук

Ольга Пасіка, з роду Зґурська, народилась в старім краю, прибула до Канади і поселилася дівчиною в Монтреалі, де вийшла заміж за Юліяна Пасіку члена українського православного Собору Св. Софії та одного з піонерів Товариства Взаємної Помочі. Своєю смертю попередила свою доню Юлію на один день. Мама і баба залишили по собі в жалю три онуки (Ольги) і доньки (Юлії) Діяну, Оленку і Іванку і мужа (Ольги) та батька (Юлії) Юліяна, також в недужому стані. В часі хворіння лежала в лікарні Роял Вікторія.

Юлія Савчук (Пасіка) вже довший час хворіла на рака, в невихідному стані перебувала вдома де й впокоїлась день після матері. Залишила як вже згадували, в смутку три донечки і мужа Евгена Савчука, сина сл. п. Марії і Осипа Савчуків. Юлія і Евген родились при парафії Св. Софії. Хрестив їх покійний довголітній настоятель о. Володимир Слюзар. Він і вінчав їх. Виростали при громаді і учащали до Рідної Школи і до СУМК, і в цій самій громаді вінчалися і хрестили своїх дітей, які за ними йшли їх шляхами в Рідній Школі, в СУМК, при громаді, тощо. Як тісно не раз в'яжеться родинне життя з громадою.

Похорони обидвох, матері Ольги і доньки Юлії, відбулися одночасно. Хоронив їх настоятель отець Ігор Куташ із Собору.

Після похоронів в залі Собору відбулася спільна тризна, пропам'ятний обід за обидвох. Обід приготовила пані Ніна Черіба з своїми панями, а господарем при обіді був той самий приятель родини Володимир Коленич, що тільки пару місяців тому, виконував подібні

обов'язки для родини Савчуків в пам'ять сл. п. Марії Савчук. В співах допомагав отцеві Куташеві пан Іван Герич виконуючи обов'язки дяка. При обіді прощальні слова для обидвох виголосили пані Оксана Русин, голова Жіночого Товариства (відділ СУК) ім. Доньки України і пані Оля Ковч, з роду Літепло, повесниця покійної Марії і приятелька обидвох родин Савчуків і Пасіків. В своїм слові пані Ковч згадала свої дитячі дні ще з 30-их років, коли вони разом виростали. Юлія Пасіка і Евген Савчук подружилися вже по другій Світовій Війні 1956 року. З великим зворушенням пані Ковч пригадала як її родичі, панство Літепли, були „батьками" для покійної Ольги і Юліяна Пасіки ще в 1933-му році, а вона (Ольга) була „Маленькою дружкою", а батько її сл. п. Степан Літепло, колишній голова громади Св. Софії був хресним батьком для тоді маленької Юлії, народженої в

Ольга Пасіка

1936-му році. До смутком прибитого мужа Юлії — Евгена, і трьох дівчат-доньок Данусі, Оленки і Іванки, пані Ковч закінчила свій некролог такими зворушливими словами: „Ти Евгене був великою підпорою своїй дорогій дружині, як також її мамі (своїй тещі) і своїм батькам. Тебе колись Бог обдарить своїми щедрими ласками. Доньки твої, як тії рожі, яких Юлія вихована, разом з тобою, лишається вже у вужчому колі нести тяжкий родинний хрест, пережити все і ще опікуватися двома дідусями, що стратили своїх подруг. Горніться і тримайтеся тісно разом. А ви дівчата, держіть свого тата і своїх двох дідусів і додавайте їм сили. Нехай ніяка сила вас не роз'єднає. Нехай Господь Бог оселить душі покійних (в короткому дуже часі вже аж трьох) віддалених від нас рідних матерів і бабунь, в своїх небесних оселях, а пам'ять про них нехай залишиться між нами на віки-віків". Слова пані Олі Ковч зворушили всіх, але скріпили також духовнояк родину так присутніх членів громади Собору. І в горю можна знайти силу духа.

Богдан Панчук

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ФОВМ ЛЕЙК, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Лесі Українки відбулися 1-го листопада у церковній залі „Захід сонця". Голова, пані Крикливіч, відкрила збори. Членки відспівали „Отче Наш". З прозьбою до Господа на покращання здоров'я хворих членок і хвилиною мовчанки за покійних. Тоді привітала всіх, подякувала за гарну співпрацю і кооперацію у році.

Пані Франко була предсідницею зборів а пані Чейковська — секретаркою. Референтки подавали звіти з цілорічної праці. Відбулося 10 місячних зборів, 2 засідання заряду і 2 засідання з церковним комітетом.

Звичайно членки виконують прилагодження поживи на бенкети, обіди, вечері, перекуски. Ми зайнялися прийняттями на 5 похоронах, 2 ювілеях подружжя, 3 весільних забавах, бенкет для 5 різних клюбів, перекуски на 3 менші оказії. Громада ушанувала пок. Владику Бориса, мали Поминальну Службу Божу, а членки прилагодили повний обід для всіх. Бенкет для студентів, їх родичів, учителів і запрошених гостей, священників та інші. — Це на закінчення 12-ої кляси середньої школи у Фовм Лейк. У цей час членки склали призначену суму нагороди студентці — Ґейл Остапович — за найкращі оцінки у іспитах української мови.

Наш Великодний чай, печиво і базар відбулися успішно. Мали спільне свячене, а потім відбулися Проводи на цвинтарі. Ми наняли Службу Божу на добрий урожай. Спільний обід відбувся для всіх учасників. Після жнив мали Службу Божу - „Подяки" і спільний обід у залі.

Храмове Свято — дуже гарно відбулося, членки, при допомозі громади видали гарний обід. Осіння вечеря гарно відбулася. Громада, членки відділу і Недільна школа мали вечерю у залі, забави і коляди. Також пущення — забава і вечеря.

У минулому році провадилася Недільна школа. Настоятель о. Орест Гудима і дві членки навчали дітей релігії і української мови. Отець Орест потрудився і діти гарно виконали Різдвяну процесію на фестивалі колядок. Діти і Церковний хор брали участь у Фестивалі під проводом о. Ореста.

Дбаєм про наших старших громадянок, що перебувають у „Нирсінг Говм", членки приготовили і занесли „Святу Вечерю" — 6-го січня, мали коляди, розвагові програми, концертові точки, музика, танки.

На Великдень рано, членки занесли їм Свячене. На День Матері і День Батька відвідували їх зі свіжими овочами і тісточками.

Отець Орест мав вечірні відправи у „Нирсінґ Говм".

Ми дали фінансову поміч на релігійну школу на їх потреби, передали гарну суму до церковного комітету; на невидючих, на поборювання порнографії. Дали на калік — „Телеміракл", П.А.Д. (Батьки проти вживання наркотиків, до Українського Музею в Саскатуні, також даємо речі ручної роботи для їх кіоску на продаж туристам. На Інститут ім. П. Могили, і знову на поміч провадити літні курси, Колегії Св. Андрея, Оселі „Тризуб" при озері Кристал Лейк, „Променя". Передплачуємо „Український Голос" до місцевого шпиталю, „Донорс Чойс" — поборювання різних недуг, раз у рік відбувається давання крови. Наш відділ дарує тісточка на перекуску. Післали убрання для бідних українців у Бразилії. Купили посуд для родини, що потер-

піла від вогню. Купили ризи до церкви. Купили піяно до залі, також посуду та інші речі до кухні. Дбаємо про чистоту і красу нашої церкви. Відвідуємо хворих.

Громада і членки мали прощальний вечерок для о. Ореста після Вечірні у залі. Ми від відділу дали йому подарунок. Бажаємо йому всього найкращого в окрузі, де він тепер є.

В місяці серпні наше містечко святкувало свій 60-річний ювілей. Як звичайно було багато декорованих возів на параді. Український віз дістав першу нагороду — різних націй.

Ми також приготовили і подарували їм українські страви на вечерю. Це був український день для нас всіх.

Відділ мав запрошення від Йорктонського відділу Олени Пчілки на членський чай, нас сім поїхали, мали нагоду погоститися, познайомитися з дорогою гостею Н. Когуською, редакторкою нашого дорогоцінного журналу „Промінь", також познайомитися з Провінційною Екзекутивою у Йорктоні.

На Пров. З'їзд знову 5 членок поїхало до Йорктону.

Пані Анна Кучерява — голова Йорктонського відділу відвідала нас і висвітлювала прозірки з своєї подорожі до Святої Землі. Це було дуже цікаве для всіх присутніх.

Ділимося і сумною вісткою, бо ми утратили одну членку, бл. п. Гафію Остапович, у минулім році.

Виповнили бюджет до Централі.

Заряд на 1985 рік: голова — Ґеня Крикливич, 1-ша заступниця — М. Франко, 2-га заст. — Ґ. Пинтилюк, касирка — Д. Колибаба, секретарка — В. Гарас. Контрольна комісі:: К. Григор і М. Франко.

Бажаємо вам пані Когуська і всім працівникам журналу всього найкращого у 1985 році.

Вероня Гаррас — секретарка

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Річні збори відділу ім. Олени Пчілки відбулися у неділю, 16-го грудня 1984. Присутніх членок було 11. Збори відкрито молитвою „Царю Небесний".

Збори перепроваджувала голова Ольга Бицкал, рекордувала секретарка Докія Кіндрачук. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять членок, що упокоїлися у протязі року, а це: Текля Гаргара і Югася Дмитрук.

Голова подякувала членкам за цілорічну кооперацію. Секретарка перечитала звіт із минулих річних зборів і передала звіт з діяльности за рік.

Відділ начислює 52 членки. За рік відбули 10 місячних зборів. Перевірено інвентар у кухні і речей у церковній залі. Відбули успішно пущення вечерою. Влаштували Свято Героїнь і Лесі Українки в якому сусідній відділ ім. Лесі Українки із Редфілд-Ришард брав активну участь. Після програми було чайне прийняття із якого прихід вислали на журнал „Промінь".

Членки гуртово зійшлися перед Великоднем і почистили церкву і залю під церквою, так само гуртово, пекли паски, котрі продавали під час Весняного чаю. Сестриці тримають взірцеву чистоту у церкві. Видали перекуску під час Місії, яка відбулася у нашому церковному окрузі.

Розвозили свячене до шпиталю і до домів, де перебувають старші віком громадяни. Як рівнож по черзі відвідують хворих у місцевому шпиталі.

Членки їздили помагати чистити у будинках на Оселі Зелений Гай у Вакав. Брали участь у приготуванню 25-літнього ювілею священства і подружжя о. Миколи і добродійки Юлії Стеценків.

Видали обід на храм церковної громади святого Івана Хрестителя, і видали сім похоронних обідів, відбули успішний осінний базар і висилали делегатку на Провінційний з'їзд до Йорктону.

Дня 21 листопада поважне число членок з'їхалося до „Дому для Старших" і вшанували врученням 50-літньої грамоти Марію Тимофійчук. Членки ходили колядувати на місцеву церкву і беруть участь у церковному хорі. Ходили зі збіркою фондів на поборювання недуги рака.

8 листопада мали честь вітати разом із членками із Редфілд-Ришард, голову Музейної Фундації, пані Марію Савіцьку, котра загостила до нас під час своєї об'їздки по Канаді.

Відділ виповнив бюджет до Централі. Приходу за 1984 рік було — $8,150.63, розходи — $5,879.47.

Пожертви: до громади св. Івана Хрестителя — $570.00, лі Літні курси в Інституті ім. П. Могили у Саскатуні — $250.00, на Оселю Зелений Гай у Вакав — $277.00, на Український Музей у Саскатуні — $200.00.

До заряду на 1985 рік увійшли: голова — Ольга Бицкал, 1-ша заступниця — Ольга Ружицька, 2-га заступниця — Василина Колиняк, 3-тя заступниця — Анеля Ничик, уступаюча голова — Марія Сохацька, секретарка — Марія Саранчук, 1-ша заступниця — добр. Юлія Стеценко, 2-га заступнфця — Докія Кіндрачук, касирка — Савеля Лазарович. Контрольна комісія: Кароля Білик, Савеля Харко, Ґеня Галевич.

Референтки: Амнестії — Катерина Маліцька, Марія Саранчук.

Референтка „Променя" — Марія Сохацька. Культурно-освітня — Савеля Лазарович, Марія Саранчук.

Референтка посилок до Бразилії — Катерина Маліцька.

Референтка Музею — Марія Сохацька.

Докія Кіндрачук, уступ. секр.

ВАКАВ, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. БАСАРАБОВОЇ

Річні збори відділу ім. Ольги Басарабової у Вакав, Саск., Відбулися у вівторок 5-го грудня 1984 р. в церковній залі.

Збори відкрила голова пані Розалія Луцюк, яка також переводила програмою зборів. Секретаркою була добр. Галя Зуляк.

Молитвою "Царю Небесний" почато збори, після якої проспівано "Вічная Пам'ять" для вшанування пам'яті трьох членок, що відійшли у вічність цього року.

Після відчитання протоколу з минулорічних зборів, слідували звіти заряду та комітетів з виконаної праці за 1984 рік.

На протязі року відбулось 10 місячних зборів та два засідання заряду. Відділ начисляє 49 членок з них три почесних.

Освітно-культурна праця відділу була така: Відсвятковано Свято Героїнь і Лесі Українки та концерт в

пам'ять Тараса Шевченка. На оселі "Зелений Гай" спільно з громадами округа відсвятковано "Рік Української Православної Родини". Відзначено 11 членок грамотами за 25 чи 50 років приналежности до С. У. К. та прийняття двох нововписаних членок до відділу. За 50 ліття приналежности одержали грамоти — Катерина Михайлюк, Марія Лебедович, Василина Михайлюк, Докія Буджак і Стефанія Войціховська. За 25 років — Олена Шевчук, Марта Бурихайло, Орися Кіндрачук, Анна Тацюк, Меланія Хомин і Олена Гніда. Нововписаним членкам — Василині Мудрій і Ґені Калинюк доручено Статут і Довідник Союзу. Гостили чайним прийняттям голову Музейної Фундації пані Марію Савіцьку. Спонсорували концерт Українського Прав. Молодечоро Хору з Саскатуну. Мали успішну поїздку членок на оглядання Музею Союзу Українок Канади та інші цікаві установи в Саскатуні.

Успішно влаштовано такі імпрези: Членську різдвяну вечерю, Йорданську вечерю, Спільне Свячене, храмовий обід, обід в День Подяки, пікнік, від відділу покладено вінок в пам'ять Полеглих Вояків, та відбуто 8 перекусок з різних нагод.

Для придбання фондів відділ влаштував пущення, чай і продаж великодного печива, осінню вечерю, одну весільну вечерю, 13 обідів та 11 перекусок похоронних чи поминальних.

Добродійна праця: — комітет відвідує православних пацієнтів у шпиталі та доручує їм картки, а хворих членок обдаровує квітами. Но Великдень членки обдаровують шпитальних пацієнтів та українських громадян у старечому домі — свяченим.

Членки щиро виконували свої обов'язки відносно чищення церкви. Від відділу куплено до церкви гарний позолочений процесійний хрест спроваджений з Греції. На весні за стараннем членів громади та членок відділу зроблено порядки в старій піонерській церкві біля Вакав, в якій було відправлено Обідницю під час літа та відбувся на площі біля церкви, успішно великий пікнік. Продавали білети в користь Музею та Пров. Екзекутиви.

Від контрольної комісії зроблено внесок признання й подяки.

На 1985 рік переобрано Управу відділу в такому складі: голова — Розалія Луцюк; заст. голови — 1 — Анна Білокура, 2 — Катерина Луцюк; секр. — добр. Галя Зузак; заст. секр. — Орися Кіндрачук; касирка — Антонія Боднар; контр. комісія — Катерина Луцюк, Галя Гнідий, Марія Марковська; референтки: культ. осв. — добр. Галя Зузак; "Променя" — Олена Шевчук; Музею С.У.К. — Катерина Луцюк; місцевої преси — Анна Білокурий, Катерина Луцюк; комітети: добродійний — Настасія Гладиш, Марія Савчук, Анна Тацюк, Марія Чопюк; членський — Олена Гнідий, Орися Кіндрачук; телефонічний — Марія Савчук, Олена Гнідий, Орися Кіндрачук, Галя Гнідий; програмовий — Антонія Боднар, Розалія Луцюк, Олена Гнідий, Марія Чопюк.

Галя Зузак — секр. відділу

МЕНЗІ, МАН.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 10 грудня в домі п-ва Антона і Михайліни Чвалюк. Збори відкрила голова Юська Друль молитвою і була предсідницею зборів, секретаркою була Розалія Пелешок. Слідувало читання протоколу з минулих річних зборів.

Впродовж року відбулося 8 місячних зборівї На зборах були читані обіжники і пробуємо виконувати обов'язки організації по своїй зможности. Членки відділу разом з членми церкви ходять колядувати в користь церкви.

На зборах вшанували роковини Лесі Українки і Тараса Шевченка. Впродовж року підготовили обіди на спільне свячене і на празник церкви, Весний чай і продаж печива. Брали активну участь в святкуваннях 100-ліття муніципалу Стретклир. Влаштували спільну вечерю, причинилися до окружної так званої „Пет Лак Сапер", приготовили і видали перекуску на двох похоронах. Взяли участь в окружному з'їзді в Брендоні, Ман.

Жертвували $1,479.50 на Народний Дім, $179.00 на церкву. Менші іожертви: на „Промінь", СУМК, Червоний Хрест. „Лайонс Телетон".

Заряд остається, як слідує: голова — Юська Друль, заст. голови — Михайліна Чвалюк, кор. секретарка — Розалія Пелешок, касирка — Михайліна Чвалюк, фін. секретарка — Настя Друль. Контрольна комісія — Каська Друль, Параня Мануляк.

На закінчення зборів відспівали „Ще не вмерла Україна".

Секретарка **Розалія Пелешок**

ПОДВІЙНЕ СВЯТО

(Закінчення з стор. 22)

впродовж 58-ми років. Це був доказ того, що ми пізнавали цілі і завдання своєї організації, постійно ішли уперед і робили значний поступ.

Тому і надальше мусимо свідомо й ясно дивитись на різні справи, розуміти їх в цілости, поширювати нашу мету і культурність

Опріч інформативного реферату, який виголосила пані Токарик була спеціяльно приготувана праця в формі, брошурки, "100-річчя Українського Жіночого Руху", для членок відділу. Приготовила цю брошурку пані Галина Безначук Смирнів, освітньо-культурна референтка відділу Союзу при Катедрі св Івана.

Заключне слово висловила голова ювілейного комітету, склала подяку учасникам програми, що належно приготовились до цього подвійного свята, нашому дорогому духовенству, що все своєю присутністю збогачують наші святочні імпрези. Склала також щиру подяку пані Марії Лобай за чудові квіти, які прикрасили головний стіл. Це був дар пані Марії Лобай в пам'ять бл. п. її мами.

Після офіційної частини слідувала смачна перекуска, яку старанно приготовила голова соціяльного комітету, пані Катерина Гавриш, зі своїм комітетом.

Софія Василишин — реф. ювілею

Довкола дому

Стефанія Кульба

Вареники (пироги) з квасною капустою

Щоб вареники не були тверді й тяжкі, то тісто треба місити дуже повільно, а щоб воно не сохло скоро, то при замісі треба брати зимну воду. Правда, що тоді тяжко тісто качати.

Квасну капусту відціДити з ропи, залляти гарячою водою і зараз таки воду сцідити. До пательні додати ⅓ горнятка оливи, покраяну цибулю і підсмажити її до м'якости. До того додати відціджену капусту і смажити 15 хвилин. Потім додати соли і перцю до смаку.

Відставити, щоб прохолола. Викраювати округлі чи квадратові паляничкн з тонко розкачаного тіста, накладати капусти стільки, щоб вигідно їх ліпити. Коли всі вареники заліплені, кидати на кип'ячий окріп, який попередньо посолено, мішати уважно дерев'яною ложкою (варехою), щоб не пристали до дна і нехай закиплять. Відтак відсунути на бік, щоб повільно кипіли 2 хвилини, залежно від грубости тіста. Коли готові, відціДити воду, або вибирати їх друшляковою ложкою на друшляк, сполокати (зілляти) зимною водою, висипати в миску і зараз помастити, щоб не злипалися до купи.

КАРТОПЛЯНА САЛАТА — POTATO SALAD

2 ф. варених картоплин
½ горнятка січеної зеленої цибульки
½ горнятка січеної салєри
½ горнятка — приправа до салати — Salad Dressing/Mayonnaize
½ горнятка сметани
6 варених яєць
сіль і перець

Зварену картоплю покроїти в кістку .Твердо зварені яйця покроїти в кістку. Цибулю і салєру дрібно покришити. Додати приправу і сметану і вимішати все разом. Коли треба — посолити і поперчити. Подається холодне.

BANANA CAKE

1⅓ cups granulated sugar
½ cup shortening or butter
2 eggs
¾ cups sour milk or buttermilk
1 cup mashed ripe banans
1 teaspoon vanilla
2 cups allpurpose flour
2 teaspoons baking powder
1 teaspoon baking soda
¾ teaspoon salt

Line 8 x 12 cake pan with greased paper. Preheat oven to 350°F. (moderate). Sift floou, baking powder, baking soda and salt. Cream shortening or butter, gradually blend in sugar. Add eggs, one at a time, beating after each addition. Add mashed bananas, buttermilk and vanilla. Add flour about one-quarter at a time, alternating with banana mixture, blending lightly after each addition. Turn into lined pan. Bake 30 to 35 minutes. Remove from oven for 5 minutse to cool.

● **Усуває плями з цінної старинної вази:** наповнити вазу розчином соли в оцті і залишити так через декілька годин. Після того сильно помішати і сполокати чистою водою.

● **Помагає у вилускуванні горіхів:** мочити горіхи в соленій воді через ніч. Після того не тільки зможемо вилущити цілі зернятка, але й їх смак значно поправиться.

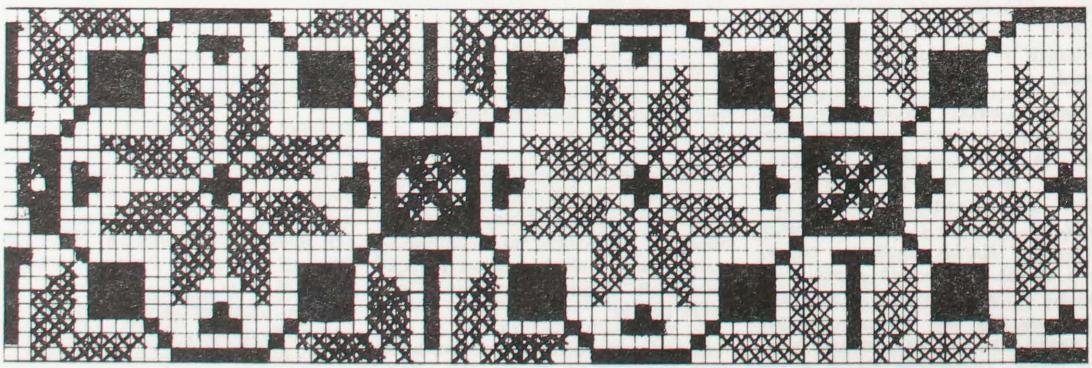

Чернігів - Полісся: барви ниток — ■ чорна — × червона
Український Музей, Східня Філія
рисувала **І. Вахна**

ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ ЖУРНАЛУ „ПРОМІНЬ"

ЦІННІ НАГОРОДИ ЗА ПРИДБАННЯ ПЕРЕДПЛАТ

В числі з грудня і січня ми проголосили кампанію на новими передплатниками, а також відзначення ювілею „Променя".

Робимо деякі зміни в датах кампанії. З травня продовжуємо до другої половини червня. Ювілейне число журнала також буде в м. червні.

Деякі відділи повідомляють, що плянують влаштувати імпрезу по вакаціях.

Головним завданням цієї ювілейної кампанії є придбати якнайбільше число нових передплат. Ми повинні виробити між собою таке сильне переконання, таку моральну засаду, коли кожна членка скаже: це мій журнал, це журнал моєї організації і моїм обов'язком дбати про нього і читати його.

Цим самим звертаємось до управ відділів і членства включитись у кампанію журналу. Рекомендуємо, щоб у допомогу референткам покликати членок або створити ювілейний комітет.

Перед в кампанії ведуть Провінційні Екзекутиви у співпраці з членством по відділах. Кожна членка, працюючи в кампанії, крім свого відділу вона також працює для перемоги Провінційної Екзекутиви і нагороди будуть признані перша, друга і третя за найбільше число придбаних передплат почерез Провінційні Екзекутиви і в пропорції до числа відділів та числа членства.

Відзначення і вручення нагород відбудеться під час крайового з'їзду Союзу Українок Канади у Вінніпезі в м. липні.

Перша нагорода — Картина-пейзаж. Галя Ґомез-Пералес, в оцінці $300.00.

Друга — Найновіша англомовна українська енциклопедія. В. Кубійович, перший том Encyclopedia of Ukraine в оцінці $125.00.

Третя — „Півстоліття на громадській ниві". Найновіша історія Союзу Українок Канади, ілюстрована, в оправі в оцінці $25.00.

Четверта нагорода — однорічна передплата журнала.

П'ята нагорода — однорічна передплата.

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Анна Холод, голова **Люба Кут, реф.**

ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ ЙОРКТОН, САСК.

Відділ ім. Олени Пчілки в Йорктоні, Саск., управа і членки висловлюють найкращі побажання з нагоди 25-ліття нашого журнала „Промінь".

Наш журнал заслуговує на піддержку і опіку і велику пошану в нашому громадському житті в Канаді. Вітаємо редакцію, членів ювілейного комітету і всім Вам разом бажаємо найкращих успіхів і на майбутнє, витривалости у Вашій корисній праці для нашого народу.

За відділ ім. Олени Пчілки:

Голова Анна Кучерява
Рефер. Анна Ефтоді

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ПОКРОВИ В МОНТРЕАЛІ

В днях ювілейного відзначення 25-літнього журналу „Промінь", з радістю і любов'ю вітаємо головну редакторну Наталію Когуську, співпрацівників і всіх читачів.

Горді, що наш „Промінь" стоїть на високому культурному журналістичному рівні. Дай Боже здоров'я, сили і витривалости продовжувати праця для грядучих поколінь.

„Як паросць виноградної лози плекайте мову
Пильно і настанно політь буряни
Чистіша від сльози хай буде".

М. Рильський

А. Сойко, голова **Н. Грицина,** касирка

Ювілейний фонд „Променя"

Українська Канадська Фундація ім. Тараса Шевченка, Вінніпеґ (прес. фонд)	$500.00
Відділ ім Ольги Кобилянської у Волей Суррей, Б. К.	250.00
Відділ ім. Савелі Стечишин в Келовна, Б. К.	75.00
Відділ ім. Ольги Кобилянської, Смокі Лейк	41.00
Анастасія Погранична, Ніяґара, Онт.	50.00
Магдалина Гриців, Содбури, Онт.	50.00
Анна Матієшин, Овкбирн, Ман.	35.00
Лідія Лібер, Торонто (поправл;ене з числа 1 на стор. 15)	30.00
Відділ Союзу Українок ім. Св. Анни в Скарборо, Онт.	25.00
Савеля Стечишин, Саскатун	25.00
М. Панчишин, Едмонтон	25.00
Степан і Павліна Мульки, Ту Гилс, Альберта	25.00
Отець Євген Стефанюк	25.00
Відділ ім. Лесі Українки в Стирджес, Саск.	25.00
Відділ ім. Лесі Українки в Монтреалі	25.00
Відділ Комітету Українок Канади в Саскатуні	25.00
Відділ ім. О. Кобилянської, Портедж ля Прері, Ман.	25.00
Відділ ім. О. Басараб, Ґлеслин	23.00
Леся Шанта, Торонто	20.00
Відділ ім. Лесі Українки в Ґлеслин	20.00
Ольга Поліхачевська, Торонто	16.00
Текля Кудрик, Ватсон, Саск.	13.00
Кей Юрків, Гаєс, Саск.	13.00
Анна Козар, Етелберт, Ман.	13.00
Марія Костюк, Ту Гилс, Альберта	10.00
Анна Ефтода, Йорктон, Саск.	10.00
Анна Білак, Едмонтон	10.00
Наталя Давдс, Ошава, Онт.	10.00
Анна Дутчак, Ошава	10.00
Марія Гребенюк, Саскатун	10.00
Людмила Карпінська, Ванкувер	8.00
Анна Стасів, Торонто	8.00
Марія Мудра, Торонто	8.00
Людмила Мулевич, Торонто	8.00
Добр. Емілія Труфин, Давфин	8.00
Анна Завадська, Торонто	8.00
А. Кіндрачук, Єлов Крік	8.00
Людмила Зюбрак, Принц Алберт	8.00
Параскевія Шарановська, Суррей, Б. К.	8.00
Анна Горбай, Роблин, Ман.	8.00
Оксана Гунько, Монтреал	8.00
О. Мишкевич, Давнсвю	8.00
Анна Стахник, Гамільтон	8.00
Анна Кондрат, Вотерфорд, Онт.	6.00
Анна Гемстед, Торонто	6.00
А. Дудич, Брентфорд, Онт.	6.00
Єлисавета Кріпка, Мічам, Саск.	6.00
Софія Дацьків, Ґрімзбі	6.00
Анна Грицик, Гамільтон	6.00
Ольга Процвят, Гамільтон	6.00
Анна Кіндрат, Вотерфорд	6.00
Оксана Радченко, Монтреал	5.00
Анна Тхір, Монтреал	5.00
Юлія Пушкар, Монтреал	5.00
Анастасія Бабляк, Монтреал	5.00
А. Панчишин, Едмонтон	5.00
Анна Вахняк, Вінніпеґ (поправлене)	5.00
Люба Волошин, Вестон, Онт.	4.00
Олена Дзюбенко, Ванкувер	4.00

$3.00 склали: Пелагія Демчук, Вернон, Юлія Гриців, Ст. Лоран, Кв., Анна Кожедуб, Монтреал, Марія Байдак, Монтреал, Дора Воланюк, Монтреал, Марія Куфіль, Місісага, Марія Митрунець, Мирнам, Марія Татарчук, Торонто, Маргарета Тимчук, Вайта, Мейбел Яніцька, Торонто, Іван Середюк, Реджайна, Марія Чернівчан, Ту Гилс, Анастасія Грицак, Овкбирн, Ман; по $2.00 — Анастасія Ґерич, Монтреал; по $1.00 — Анна Прокопюк і Марія Ґонсов, Монтреал.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Оля Друль, Віндзор	**4**
М. Підкаленко, Монтреал	**2**
П. Калет, Едмонтон	**2**
Олена Мельничук, Веґревил	**1**
Надія Грицина, Монтреал	**1**
Константина Чорна, Мисисаґа, Онт.	**1**
Єлена Коваль, Келґари, Альберта	**1**
Анастасія Пережак, Брентфорд	**1**
Павліна Мулька, Ту Гилс, Альберта	**1**
О. Прокопів, Торонто	**1**
Анастасія Погранична, Ніяґара Фалс	**1**
Марія Мельничук, Стирджес	**1**
Оля Завісляк, Вінніпеґ	**1**
Вікі Місяк, Вінніпеґ	**1**
Централя Союзу Українок Канади передплата до Бельгії.	**1**
Анна, Єфтода, Йорктон, Саск.	**1**
Анна Гудима, Транскона	**1**
Єлисавета Білич, Вінніпеґ	**1**
Джені Дучмінська, Кемсак	**1**
Марія Білоус, Давфин	**1**
В. Клапій, Едмонтон	**1**
Зеновія Зміївська, Тандер Бей	**1**
Павліна Квасниця, Вадіна, Саск.	**1**

НАШІ РЕФЕРЕНТКИ

Референтки журнала при відділах виконують дуже важливу працю, як для журнала то так і для відділу. Відділи, які мають активних референток, то там і журнал з передплатами гарно упорядкований і для передплатниць вигода. Тому просимо референток зголошуватись до редакції зараз після їх вибору на цю позицію, щоб ми могли нав'язати з ними контакт.

Новою референткою журнала (раніше також багато працювала) у відділі Союзу Українок при Катедрі св. Івана в Едмонтоні є пані Софія Гриник, їй часто допомагає пані Марія Лазарук. Разом з тим робимо спростування за те. що припадково було проголошено пані С. Хриптул референткою журнала у згаданому відділі.

Едмонтон, має інших референток при ін-

ших відділах, як пані Василина Клапій, пані Т. Островерха, та інші, які виконують гарну працю.

Келовна, Б. К. — Пані Анна Воробець повідомляє нас, що вона знов обняла позицію референтки „Променя" у відділі ім. Савелі Стечишин в Келовна. Пані Воробець в минулому виконувала дуже гарну працю для журнала.

Вітаємо і просимо інших референток зголошуватись до редакції, тимбільше, що це наш ювілейний рік і маємо змагання за придбання передплат та ювілейним фондом.

Редакція і адміністрація

НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ШКОЛИ
Український виховальний співанник для дітей

СВІТАНОК

Видання Української Двомовної Асоціяції в Едмонтоні.
З нотами і рисунками.
Видано на гарному папері,
в тверд. обкладинці, стор. 115.
Ціна: $7.50
Замовляйте в Союзі Українок Канади на адресу:
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

Альбом українських буковинських взорів

Можна замовляти цей чудовий Альбон в Онтарійсьійсккій Філії Українського Музею Союзу Українок Канади.

Збірка нараховиє 1405 взорів, виразно розраховані, на 74-ох окремих сторінках (9½" x 13") у традиційних кольорах.

В додатку включено історію взорів, ілюстрації, та інструкції в українській, англійській та французькій мовах.

Книжка видана в твердій оправі, має історичну вартість і може послужити Вам як цінний подарунок з буд--якої оказії.

Ціна Альбому — висилка з оплатою: $34.00.

Просимо висилати грошевий переказ на повну суму виписаний на:

Ukrainian Museum of Canada, Ontario Branch

з Вашим замовленням на адресу:

Album Committee
Ukrainian Museum of Canada (UWAC)
620 Spadina Avenue,
Toronto, Ontario, Canada M5S 2H4
Toronto, Ontario Canada M5S 2H4

Увага Торонто: Альбом можна набути за $30.00 в Музею
620 Spadina Avenue, Toronto, Ontario

НОВІ КНИЖКИ

ЩОЙНО ВИЙШЛИ З ДРУКУ
НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
Комплет у трьох томах.
ДВОМОВНЕ

Автори:
С. Стечишин — Постаті з історії України
Н. Когуська — Постаті з літератури
С. Єременко — Постаті з музики
В. Ревуцький — Про театральне мистецтво
І. Кейван — Образотворче мистецтво

Переклали на англійську мову:
Орися Прокопів і Леона Фарина Бриджес
Видав Союз Українок Канади з присвятою
100-ЛІТТЮ ЖІНОЧОГО РУХУ

Ціна всіх трьох томів з пересилкою $20.00.
Продається лише в комплеті 3 книжок.

Замовлення разом з грішми висилати на адресу:

KRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Ви можете набути тут

ПОЕТИКУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
і її АФОРИЗМИ

Антонини Горохович

Видання Інституту Дослідів Волині.

Це для тих, що хочуть пізнати
глибинну творчість поезії
Лесі Українки
Видання і зовнішно дуже гарне,
в білій твердій полотняній
оправі з золотими витисками.

Стор. 144. Ціна $8.50 з пересилкою.

Замовляти:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

P W-43
HAWRYSH MRS K
11130-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A1
OCT 85

ISSN 0380-2140

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ .25
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки Українки, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	.10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки	2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	3.00
Програма для садочків, С. Магус	3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська	.75
Статут Союзу Українок Канади	.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.00
Українські коляди, С. Яременко	.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	5.00
Я вернуся, О. Крамар	.50
Симон Петлюра, Український Вільний Університет	13.25
Ходить сон коло вікон, Рада Української Школи	2.00
На пошану Лесі Українки	8.00
Чверть століття (м'яка обкладинка), Н. Когуська	3.00
Чверть століття (тверда обкладинка), Н. Когуська	5.00
Дивись, слухай, говори, С. Василишин К1 і К2 — К3	2.50 3.00
Золотий черевичок, Прот. С. П. Симчич	3.50
На пошану Лесі Українки (збірник), Б. Стебельський	8.00
Релігійні пісні для дітей й молоді, Петро Пауш	3.00
Канадіяна, Союз	12.00
Писанка, Головний Музей	7.00
Великдень, Ф. Пелех	7.00
Канадська Спадщина, О. Войценко	.50
Сувенір, наключник, зелений, червоний синій	.50
Українське вишиття — взори і стіби, Союз	12.00
Пісні мого серця, Дарія Могилянка	5.00
Думки летять на Україну, Дарія Могилянка	5.00
Як ваші діти ростуть — чому не подбати про добру денну опіку	.25
Прапори (нові)	25.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом (12)	2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, кленовий листок	1.00
Смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади	17.00
Срібні ложечки з смолоскипом	12.00
Грамоти — 25-ліття (1.50), 50-ліття (2.75), досягнення (2.00)	
Серветки (доз.) 12	1.25
Свята Православної Церкви — прот. д-р І. Стус	6.00

ДОДАЙТЕ 15% НА ОПЛАТУ ПОШТИ!
А 5% ПРОВІНЦІЙНИЙ ПОДАТОК!

ПИШІТЬ ДО:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

НОВА ДВОМОВНА КНИЖКА

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Прот. д-р Іван Стус

Переклад на англійську мову — Л. Фарини Бриджес

Вже вийшла з друку і продається давно очікувана двомовна книжка **„Свята Православної Церкви"** необхідна для кожної української родини.

Наші релігійні свята дуже близько пов'язані з побутом, звичаями, традиціями в родині. Автор оповідає про 32 релігійних свят у році дуже цікаво, мова щира, а для тих, що не володіють рідною мовою, той самий зміст англійською мовою.

Цю працю видав Союз Українок Канади з Фундації ім. Наталі Кобринської. Ціна книжки з пересилкою $6.50. Замовляти на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1